

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ
BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

MASOVÍ VRAZI KOLEM NÁS

Autor práce: Šmídmajerová Štěpánka

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: kombinovaná

Vedoucí práce: doc. Ing. Martin Hrinko, Ph.D., MBA, LL.M.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2024

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Štěpánka Šmídmajerová

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce: Masoví vrazi kolem nás

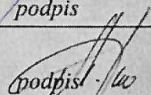
Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Mass Murderers around Us

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

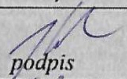
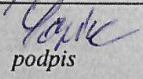
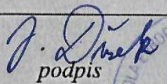
Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Martin Hrinko, Ph.D., MBA

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): duben 2022

Cíl bakalářské práce: Hlavním cílem je analyzovat psychiku a životní hodnoty masového vraha. Vedlejším cílem je výzkum, zda se dá předejít masové vraždě.

Student: Štěpánka Šmídmajerová	30.5.2022 datum	 podpis
Vedoucí práce: doc. Ing. Martin Hrinko, Ph.D., MBA	29.5.2022 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	31.5.2022 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	31.5.2022 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	16.6.2022 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Ing. Martinu Hrinkovi, Ph.D., MBA,
LL.M. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

ŠMÍDMAJEROVÁ, Š. Masoví vrazi kolem nás: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2024. Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Martin Hrinko, Ph.D., MBA, LL.M.

Klíčová slova: Masové vraždy, Masový vrah, psychologie, kazuistika

Práce řeší, pojednává, analyzuje, shrnuje, zkoumá téma Masoví vrazi kolem nás. Cílem této práce je především seznámit s pojmem masový vrah, dalším cílem je výzkum, zda naše společnost rozumí pojmu masový vrah a následně zde budou zmíněny strategie, jak předejít masové vraždě. Hlavním tématem této práce jsou masoví vrazi České republiky, kteří zde budou zmíněni spolu s jejich činy a také s tresty, které jim byly uloženy. Další zajímavou částí této práce je i téma, jaký motiv měli masoví vrazi jaké myšlenky jejich činům předcházeli a jaké myšlenky měli, po dokonání masové vraždy. Tato část tedy popisuje psychický stav masových vrahů.

Pro tuto práci je použita teoreticko – metodická analýza a za pomoci dotazníku bude šetřeno, jak dobře naše společnost zná fenomén masových vražd a masových vrahů. Myslím si, že zde bude především figurovat fakt, že společnost zaměňuje pojmy masový vrah a sériových vrah, ale doufejme, že se tato teorie nepotvrdí a že společnost tyto dva teoreticky zaměnitelné pojmy zná dobře.

Tato práce by také mohla sloužit k tomu, abychom díky níže zmíněným strategiím dokázali předejít masovým vraždám, nebo vymýtit jejich konání v budoucnosti.

ABSTRACT

ŠMÍDMAJEROVÁ Š. Mass Murderers around Us: Bachelor Thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2024. Supervisor: doc. Ing. Martin Hrinko, Ph.D., MBA

Key words: Mass murderer, psychology, mass murder, Czech Republic

This bachelor thesis deals with, analyses, summaries, investigates topic Mass Murderers around Us. The main aim of this thesis is to introduce the term mass murderer, the next aim is to research whether our society understands the term mass murderer and then strategies to prevent mass murder will be mentioned. The main focus of this thesis is the mass murderers of the Czech Republic, who will be mentioned here along with their acts and also the punishments that were imposed on them. Another interesting part of this thesis is also the topic of what thoughts the Czech mass murderers had while committing the mass murder, what thoughts they had before the act and what thoughts they had after the mass murder was completed. Thus, this part describes the psychological state of the mass murderers.

Theoretical and methodological analysis is used for this thesis and with the help of a questionnaire it will be investigated how well our society knows the phenomenon of mass murder and mass murderers. I think that the fact that society confuses the terms mass murderer and serial killers will figure here first of all, but hopefully this theory will not be confirmed and that society knows these two theoretically interchangeable terms well.

This thesis could also serve to focus on mass murders in the future and through the strategies mentioned below to prevent mass murder prevent or eradicate them from happening in the future.

Obsah

Úvod	9
1. Cíl a metodika bakalářské práce	10
2. Vymezení základních pojmů	11
2.1. Masový vrah	11
2.1.1. Sériový vrah	14
2.1.2. Jaký je rozdíl mezi masovým a sériovým vrahem?	15
3. Masoví Vrazi kolem nás – vymezení některých masových vražd na území ČR	18
3.1. Olga Hepnarová	18
3.1.2. Ctirad Vitásek	20
3.1.3. Romana Zienertová	21
3.1.4. Raif Kačar	21
3.1.5. Zdeněk Kovář	22
3.1.6. Juraj K.	23
3.1.7. Kevin Dahlgren	24
4. Výzkum psychického stavu masového vraha při a po vraždě	26
5. Tresty uložené některým masovým vrahům na území ČR	31
5.1. Legislativa ČR	31
5.1.2. Tresty uložené masovým vrahům ČR	32
6. Je možné předejít masové vraždě?	37
7. Výzkumné šetření	40
7.1. Odpovědi respondentů na pojem masový vrah	40
7.1.2. Šetření pojmu masový vrah a zda lze předejít masové vraždě	42
8. Návrhy možných řešení na předejití masové vraždy	44
8.1. Bezpečnostní strategie ČR	44
8.1.2. Prvosledová hlídka	46

8.1.3. Neformální strategie předejití masové vraždy	47
Závěr	50
Seznam použitých zdrojů	52
Literární zdroje	52
Elektronické zdroje	52
Legislativní dokumenty	53
Seznam tabulek a grafů	53
Seznam příloh	53
Přílohy	54

Úvod

Tato bakalářská práce s názvem Masoví vrazi kolem nás, se bude zabývat přesnými definicemi masové vraždy a masového vraha. Dále pak bude zmíněn pojem sériový vrah, který je často zaměňován s pojmem masový vrah. Zde tyto pojmy spojím dohromady a vysvětlím jaké jsou mezi nimi rozdíly, aby nedocházelo k jejich záměně.

Proč jsem si toto téma vybrala? Touto problematikou se již delší dobu zabývám, zajímá mě především to, jaké myšlenky takoví vrazi mají, jak masoví, tak sérioví a co je k takovým hrůzným činům vede. Proto jsem se rozhodla, že toto téma prozkoumám do větší hloubky a seznámím s touto problematikou své okolí.

Masový vrah je osoba, která zavraždí dvě nebo více osob na veřejném místě pomocí střelné zbraně či jiného smrtícího nástroje v určitý čas, bez časového prodlení a bez časového úseku. Oproti tomu sériový vrah, vraždí v delším časovém úseku, s plánem, tak aby nebyl dopaden a také si vybírá své oběti, jako například pouze ženy, nebo pouze muže a podobně. Dále si pak své oběti specificky označuje, či provádí vraždy tak specificky, aby bylo dosaženo jeho takzvaného cíle. Existuje ale i další specifický vrah, který by mohl být zařazen, a to je tak zvaný sebevražedný atentátník, který se vyznačuje tím, že svůj útok spáchat tak, že při něm zemřou ostatní lidé včetně jeho osoby. Za typického sebevražedného atentátníka se dá považovat kamikadze.

Téma této bakalářské práce slouží k hlubšímu vymezení fenoménu masových vražd a seznámení se s touto problematikou dále pak jsou zde zmíněni nejznámější masoví vrazi České republiky a případy masových vražd v zahraničí. Také jsou zde popsány jejich životní osudy po spáchání těchto hrůzných činů.

Hlavním cílem této bakalářské práce je uceleně popsat problematiku masových vražd. Prvním vedlejším cílem je seznámit se s psychologií masového vraha a druhým vedlejším cílem je výzkum, zda se dá takové masové vraždě předejít. Pro výzkum bude využita teoreticko – metodická analýza, díky které zjistíme, zda společnost zná a chápe význam a pojem masový vrah, zda znají nějaký případ masové vraždy spáchané na území České republiky, jak by takového vraha potrestali, jaký je jejich osobní názor na tento fenomén. Dále bude zkoumáno, zda je možno masové vraždě předejít či zda je vůbec možno předejít vzniku fenoménu masového vraha.

1. Cíl a metodika bakalářské práce

Objektem zkoumání této bakalářské práce jsou masoví vrazi kolem nás, to znamená vytyčení masových vrahů a masových vražd z České republiky, popřípadě jejího okolí například ze Slovenska, kde se aktuálně takové masové vraždy udály.

V této bakalářské práci se budeme zabývat třemi cíli, a těmi jsou: hlavní cíl je seznámit se s problematikou masových vrahů. Prvním vedlejším cílem je seznámit se s psychikou masového vraha a druhým vedlejším cílem je výzkum, zda se dá předejít masové vraždě.

K metodice bakalářské práce budou užity literární zdroje a rešerše z těchto literárních zdrojů, dále budou užity internetové zdroje v podobě podcastů o tématu masových vrahů České republiky. K bližšímu poznání názorů a teorií našich spoluobčanů o masových vražích bude využit vypracovaný dotazník, který bude vyplňován pomocí internetového odkazu, ze kterého budou vytvořeny grafy, dle kterých bude zkoumáno, zda je možné masové vraždě předejít, dle odpovědí respondentů. Dále bude užito dalších internetových zdrojů v podobě článků o událostech masových vražd. Jako další zdroj budou využity časopisové články o masových vraždách v České republice a v zahraničí.

K vyhodnocení výsledku dotazníku bude využit graf k jednotlivým odpovědím respondentů a z toho bude následně vytvořen jeden graf, který bude využit k tomu, zda respondenti pochopili, kdo je masovým vrahem a zda dostatečně chápou tuto problematiku, aby bylo možné zkoumat, zda je možné předejít spáchání masové vraždy.

Po nalezení odpovědí bude formulován závěr, který dopomůže k objasnění vzniku, zániku a předejití masových vražd, který by mohl být užitečným pro budoucí generace, aby se takové činy již nekonaly a naše společnost by se tak mohla posunout k lepšímu soužití bez nenávisti a intolerance vůči ostatním v naší společnosti.

2. Vymezení základních pojmů

V této kapitole si vymežíme základní pojmy k tomuto tématu které jsou pro nás důležité. Jsou zde základní definice, kdo je masovým vrahem, kdo je sériovým vrahem a jaký je mezi těmito pojmy rozdíl. Naše společnost si tyto pojmy velmi ráda plete a zaměňuje je, především díky mediím, která tyto dvě pojmenování velice často zaměňují. Tyto záměny vedou k tomu, že naše společnost nezná správnou definici těchto pojmů, neví, jak je správně rozlišit a velmi často dochází k záměnám a nepochopení.

2.1. Masový vrah

Masový vrah je někdo, kdo usmrtí více osob na jednom místě bez časového prodlení a bez časového úseku, v některých zdrojích se udává, že jde o dvě a více osoby, v dalších některých zdrojích se udává čtyři a více osob a v dalších zdrojích se udává i pět a více osob. Já osobně se spíše přikláním k verzi čtyři a více osob, i když někteří forenzní psychologové, by se mnou nesouhlasili, *forenzní psychologové užívají pojem masový vrah u někoho, kdo usmrtil 3 a více obětí.* (Drbohlav #)¹. Tyto počty nás mohou svést na rozhraní, můžou se o tom vést dlouhé debaty, kolik vlastně masový vrah musí usmrtit osob, aby byl považován za masového vraha, ale definice z toho vyplývá jasná: Masový vrah je ten, kdo usmrtí vícero osob na jednom místě bez časového prodlení a bez časového úseku. Jeho čin je zpravidla dopředu naplánovaným činem, tento vrah je rozhněvaný na společnost, ať už kvůli společenským hodnotám, politickým hodnotám, nebo mu bylo ubližováno v minulosti. Zlobí se, tak společnost trestá usmrcením osob a doufá, že se společnost ponaučí a bude litovat svých chyb. Někteří masoví vrazi sepisují i své vlastní manifesty, které před vykonáním svého činu zveřejní, v podstatě občany seznamují s tím, co se chystají spáchat, proč to páchají a jejich vlastní ideje. Jako příklad takového manifestu bych zmínila Anderse Breivika, norského masového vraha, který po vydání svého manifestu postřílel studentský tábor, kde podlehl 77 obětí.

¹ Drbohlav, Andrej. *Psychologie sériových vrahů*. Grada, 2013.

Tento manifest je stále dostupný na internetových stránkách. Nejhorší částí tohoto norského případu je fakt, že tento muž má po celém světě fanoušky, kteří ho podporují a de facto je pro ně jeho manifest svatou knihou.

Jak již bylo zmíněno masoví vrazi, páchají tyto činy ze msty k společnosti. Existují další subtypy masových vražd, které je také třeba zmínit. Rozlišujeme tyto subtypy masových vražd:

- *masové vraždy v rodinném prostředí,*
- *masové útoky na školách,*
- *masové vraždy na veřejných místech,*
- *masové sebevraždy organizované jedincem,*
- *teritoriální konflikty obchodních zájmů (války gangů),*
- *genocida – democida - politicida,*
- *teroristické útoky,*
- *specifické masové vraždy (záměrná havárie letadla) (Drbohlav #)²*

Uvedeme si zde reálně případy k těmto subtypům masových vražd, abychom se dostali hlouběji k pochopení pojmu masový vrah. Začneme masovou vraždou v rodinném prostředí. Tato se stala v roce 1974 v americkém městě Amityville, kdy Ronald Joseph DeFeo zavraždil všechny členy své rodiny (otce, matku, dva bratry a dvě sestry) ve spánku. Tento svůj čin obhajoval tím, že jej donutil ďábel, zavraždit členy své rodiny. Za tuto masovou vraždu byl odsouzen k šesti trestům v délce od dvaceti pěti let po doživotí. DeFeo zemřel v roce 2021. Masové vraždy na veřejných místech, uvedeme zde příklad z České republiky, kdy v roce 2015 přišel ozbrojený Zdeněk Kovář do restaurace, kde začal bezhlavě střílet, zavraždil celkem 8 osob. Masové sebevraždy organizované jedincem, za tímto případem se přesuneme do Guyany, kde v roce 1978 v uzavřené osadě její vůdce Jim Jones nařídil svým následovníkům spáchat sebevraždu, tím způsobem, že se společně vypili kyanid a dětem, které v této osadě žili jej píchli injekcí. V osadě zemřelo 909 lidí včetně dětí.

² Drbohlav, Andrej. *Psychologie sériových vrahů*. Grada, 2013.

Teritoriální konflikty obchodních zájmů, nebo-li války gangů. Každý si dokážeme představit, jak takové války probíhají. Dva a více gangů válčících mezi sebou z různých důvodů. V současné době nejčastěji o ovládnutí drogového trhu. Příkladem k těmto válkám gangů může být Válka gangů v Mexiku. Jedná se o ozbrojený konflikt mezi mexickými kartely a mexickou vládou, která se odehrávala roku 2006, kdy se mexické kartely snažily získat co nejvíce území, aby jim byl umožněn dovoz drog do Spojených států amerických. V této válce bylo zdokumentováno, že k roku 2010 přišlo o život 15 000 obětí, mezi kterými byly členové kartelu, soudci, policisté, ženy i děti. Genocida, tento pojem lze chápat jako systematické vyvraždění jedné rasy, či občanů jednoho státu. Zmíním Arménskou genocidu, která se stala mezi roky 1915–1918, kdy bylo vyvražděno 1 a půl milionu Arménů Turky. Dále také je důležité zmínit, že dalším případem genocidy byl v letech 1943–1944 Holocaust, kdy docházelo k systematickému vyvražďování Židovských spoluobčanů. Democida, tento pojem znamená vyvraždění osob provedený vládou zahrnující genocidu, likvidaci politických odpůrců a masovou vraždu. Příkladem democidy je stát Severní Korea, dalšími příklady pro democidu můžeme zmínit i politické čistky na území stalinistického Ruska nebo na území Číny. V Rusku se jednalo o takzvanou Velkou čistku, kdy tehdejší vládce Ruska Josif Stalin vyhlásil čistku na jeho opozici, aby mohl získat neomezenou moc. Teroristické útoky, jsou vedeny proto, aby terorista de facto zastrašil nepřítele, tím, že například odpálí bombu na veřejném místě, kde se nacházejí nevinní civilisté. V roce 1990 došlo k bombovému útoku v Praze na Staroměstském náměstí. Existují také takzvaní sebevražední atentátníci, kteří by se mohli zařadit do teroristických útoků. Jedná se o osobu, která svým činem zabije několik ostatních lidí včetně sebe. Za dob druhé světové války existovali kamikaze, kteří se pomocí bojových letadel zřítily do bojiště, kdy zabili sebe i vojáky útočící armády. Specifické masové vraždy, je zde zmíněn příklad záměrné havárie letadla, asi by se tento příklad dal přirovnat k událostem 11. září 2001. Dalším příkladem pro specifickou masovou vraždu může být i let Germanwings 9525, kdy pilot, který trpěl psychickými problémy spáchal sebevraždu spolu s dalším pilotem, čtyřmi letuškami, 46 ženami, 80 muži, 16 dětmi a dvěma kojenci. Tento pilot spolu s takto osídleným letadlem narazil do hory, po nárazu nikdo nepřežil.

Závěrem k definici masového vraha. Tato osoba může vykonat jakýkoliv čin z výše zmíněných, ale pointa zůstává stejná, útočí na větší množství osob, na veřejných místech, bez časového prodlení, bez časového úseku a často chce aby po něm zůstal odkaz společnosti.

2.1.1. Sériový vrah

Sériový vrah pácha své vraždy s časovými prodlevami podrobuje své činy podrobnému plánování, často také užívá nějaký společný znak pro jeho oběti. Dále existuje pro masové vrahy určité rozdělení podle jejich motivu. Toto se nazývá typologie dle motivu vraha. Jedná se o 5 rozdělení těchto vrahů a těmi jsou: *vrah vizionář* (motivací tohoto vraha jsou jeho duševní představy, příkladem tohoto sériového vraha je David Berkowitz), *vrah misionář* (tento sériový vrah se zaměřuje na destrukci společnosti, která mu svým způsobem v minulosti nějak ublížila on se na této společnosti rozhodl pomstít sériovými vraždami. Příkladem pro tohoto vraha misionáře je Joseph Paul Franklin), *vrah hedonista* (tento vrah je jedním z nejděsivějších typů vrahů, vraždí pouze z toho důvodu, že jej tyto činy dělají šťastným a tyto činy jej uspokojují. Příkladem pro tohoto vraha je například v této době velmi známý a populární Jeffrey Dahmer), *vrah toužící po moci* (tento vrah používá pro vraždy především mučení, aby ukojil svou touhu po moci nad životem a smrtí oběti. Jejím příkladem může být považován Ted Bundy), posledním typem sériového vraha je takzvaný *anděl smrti* (tento vrah působí a koná své vraždy například v nemocničním prostředí. Příklady pro tohoto anděla smrti Donal Harvey).

Sériový vrah vraždí též z nějakých důvodů. Někteří vraždí, aby uspokojili své zvrhlé fantazie, některým to dělá dobře po těle, někteří jsou na tom prostě jen závislí, další mají nějaká traumata z dětství aj. Sériový vrah své činy předem promýšlí a plánuje, tak aby nebyl dopaden, chce být anonymní, tak aby o něm společnost věděla jen a pouze jako o sériovém vrahovi a nikoli aby věděli kdo to je a jak vypadá. Chce ve svých činnostech pokračovat co nejdéle, aby byl spokojený ve svém životě. Ideálním příkladem pro pochopení pojmu je sériový vrah Andrej Čikatilo, který řádl v sovětském svazu v letech 1978 - 1990.

Andrej je též známý jako kanibal, prý části svých obětí pojídal. Dle dostupných zdrojů během svého řádění zavraždil 52 žen a přiznal se k 56 vraždám, ale v roce 1992 byl odsouzen k 52 vraždám.

Policie jej dlouho nemohla dopadnout, jednou ale byli tak blízko, byl na stanici vypovídat, protože byl podezřelý, ale následně byl zproštěn obvinění, takže nadšený Andrej byl na svobodě a mohl dál bez povšimnutí řídit, vraždit a jíst své oběti. Nejhorší na tomto případě je ten fakt, že Andrej byl učitelem a dokázal se sexuálně uspokojit pouze díky malým holčičkám a se svou vlastní manželkou i když potomky měl, se nedokázal sexuálně uspokojit. Posléze, když jej policie dopadla, dostal trest smrti, který byl vykonán v roce 1994.

Shrnutí pojmu sériový vrah – je to osoba, která své činy promýšlí, plánuje, opakuje a jedná tak, aby nebyl dopaden a mohl co nejdéle páchat vraždy, které ho jeho zvrhlým způsobem uspokojují.

2.1.2. Jaký je rozdíl mezi masovým a sériovým vrahem?

Hlavními a zásadními rozdíly mezi masovým a sériovým vrahem jsou především ty, že masovému vrahovi nezáleží na tom, zda bude dopaden nebo ne. Ve většině případů dopaden skutečně je. Oproti tomu sériový vrah dělá maximum pro to, aby dopaden nebyl. Dalším rozdílem je to, že masový vrah vykoná svůj čin tak, aby se o něm vědělo, byl nezapomenutelný a v nejlepším případě čin vykoná na veřejnosti, aby na něj svět nezapomněl, aby po sobě zanechal odkaz ve formě tohoto činu a nebo ve formě manifestu sepsaného jeho osobou. Sériový vrah chodí takzvaně po špičkách, aby byl co nejopatrnější a nezanechal za sebou téměř žádné stopy. Masový vrah zpravidla otočí, po dokonání činu zbraň proti sobě, v některých případech si ale i masový vrah svůj čin hrdě odpyká. Dalším rozdílem mezi masovým a sériovým vrahem je ten, že masový vrah vraždí v krátkém časovém období a vraždí větší počet lidí, kdežto sériový vrah si své oběti vybírá a své činy opakuje v delším časovém úseku. U

případů, které zde budeme zmiňovat si takové činy odpykávají především ženy a proč? Je dost možné, že jsou ženy tak hrdé a nechtějí zemřít.

Sériový vrah po dopadení ve většině případů odchází do vězení hrdě a často může být i sentimentální vůči svým činům a obětem, nebo své minulosti, rodině, svých skutků nelituje a může se jimi i chlubit. To ovšem není pravidlem, někteří ze sériových vrahů svých činů litují, ale zdali je tomu tak doopravdy anebo ne to se nikdy nedozvíme. Mohou se tvářit, jako by svého činu litovali, ale opak může být pravdou.

Některé osobnosti mohou být tak složité, že se nikdy nemusíme dopátrat pravdy.

Rozdíly mezi oběma výše zmíněnými subjekty se mohou zdát stejné a zaměnitelné. Důležitá je skutková podstata věci. Musíme sledovat to, jak své činy masový vrah oproti sériovému vrahovi páchá, jaké jsou jeho pohnutky a motivy, jaká je skutková podstata masové a sériové vraždy. Dříve, než nás ovlivní média svými neověřenými definicemi, informujme se sami o podstatě věci.

V této kapitole bylo uvedeno, kdo je masový vrah a kdo je sériový vrah, tyto termíny bývají často zaměňovány, a to především v médiích, Tyto dva pojmy jsou pro tuto práci nejtěžejnější, ale existuje ještě jeden typ vraha. Tento typ vraha se nazývá záchvatový vrah, nebo-li spree vrah. Pojem spree vrah se dá spíše zaměnit s pojmem sériový vrah, ale některé znaky spree vraha se mohou zaměnit i s pojmem masový vrah.

Spree vrah je osoba, která pod vlivem vzteku zavraždí 2 a více osob v rozmezí hodin, ale i několika týdnů a většinou se tyto vraždy odehrají ve stejném regionu, který je pro spree vraha stěžejním. Tento vrah se vyznačuje tím, že pro své činy využívá agresivnější a násilnější techniky. Oproti již zmíněnému sériovému vrahovi si své počínání nijak nepřipravuje, což by se dalo zaměnit s pojmem masový vrah, ale není tomu tak, spree vrah se odlišuje od obou těchto typů vrahů. Tento termín, spree vrah, se využívá především v trestním právu, ale některé definice spree vraha se mohou lišit v návaznosti na region, či zemi.

Nejvíce uváděným příkladem k pojmu spree vrah je Andrew Cunanan. Andrew vraždil v období tří měsíců v roce 1973. Jeho oběťmi byli jeho bývalí milenci, ale jeho poslední obětí byl světoznámý návrhář Versace, který dle informací rodiny s Cunananem milostný poměr neudržoval. Cunananově řádění podlehl pět osob. V době vyšetřování těchto vražd se spekuovalo o motivu, zprvu se vyšetřovatelé domnívali, že Andrew vraždil z důsledku toho, že byl pozitivní na HIV (Human Immunodeficiency virus), ale tuto teorii vyvrátila soudem nařízená pitva po jeho smrti. Poté dle nasbíraných důkazů, které FBI nashromáždila v Cunananově houseboatu došlo ke zjištění, že vraždy uskutečnil kvůli nenávisti vůči svým milencům, kteří o něj, poté co zestárl, již nejevili žádný zájem. I když je paradoxní, že tento čin spáchal poměrně mladý, bylo mu pouhých 27 let, ale díky častému užívání návykových látek a alkoholu Andrew zestárl poněkud rychleji, než bývá zvykem. Tak je tedy Andrew pod vlivem vzteku, nenávisti a msty zavraždil.

Než jej FBI (Federal Bureau of Investigation) stihla dopadnout Andrew Cunanan spáchal sebevraždu.

Z tohoto příkladu je patrné, že se zde nacházejí dva prvky, které by se mohly zaměnit s pojmy masový a sériový vrah. Prvním prvkem je, že vrah vraždil po dobu tří měsíců (sériový vrah) a druhý prvek je, že vrah vraždil ze msty (masový vrah).

3. Masoví Vrazi kolem nás – vymezení některých masových vražd na území ČR

V této kapitole se seznámíme s některými vybranými masovými vrahy z České republiky a jejího okolí. Za důležité považuji zmínit nedávnou střelbu ze sousedního Slovenska, která otřásla nejen jím, ale i Českou republikou. Jedná se o střelbu ve slovenském hlavním městě Bratislavě, která se stala minulý rok, tj. v roce 2022, útočníkem byl mladý muž narozený v roce 2003. Tento mladík zaútočil na osoby, které patřily do LGBT komunity, tento čin je tedy popisován jako čin z nenávisti vůči této komunitě, nenávisti vůči jiné orientaci. Mladík také napsal svůj manifest a po útoku se na sociální síti (Twitter) svěřil s tím, že se chystá spáchat sebevraždu. Následně jej policisté našli mrtvého. Jeho řádění podleli dva lidé a jednoho zranil. I když v této době je téma LGBT komunity řešeno v širokém měřítku a existují mnozí, kteří tuto komunitu odsuzují, především kvůli tomu, že nesplňují podmínky zdravé rodiny, zdravých vztahů a dle některých je toto téma, tedy jiná orientace nepřijatelná. Žijeme ve vyspělé společnosti a měli bychom se navzájem tolerovat, a ne si škodit, abychom mohli s čistým srdcem žít v dobré společnosti a být na ni hrdí, bez ohledu na orientaci, náboženství a podobně.

Zaměříme se teď na vybrané masové vrahy, kteří spáchali svoje činy na našem území, v České republice.

3.1. Olga Hepnarová

Olga Hepnarová je zřejmě ta nejznámější masová vražedkyně České republiky, která se ještě dlouho potáhne naší historií.

Hepnarová se narodila v roce 1951 v relativně movité rodině. Žila se svou matkou, otcem a sestrou. Již od svého dětství se jí honil hlavou fakt, že ji její rodina nenávidí. Ona sama nenáviděla především svou sestru a matku. Vinila je z toho, že se jí v životě vede špatně. Byla problémovým dítětem, ale nikdy neměla moc přátel. Společnost si myslela, že trpí Aspergerovým syndromem, protože nezapadala a bylo

těžké s ní komunikovat. Následně byla odvezena do psychiatrické léčebny Opařany, která se nachází v jihočeském kraji nedaleko města Tábor.

Tam strávila kus svého dětství, kde hledala i svou sexuální orientaci, ale sama byla pravděpodobně ohledně tohoto tématu zmetená (zmíním později). Po propuštění z léčebny vystudovala střední školu a začala pracovat jako řidička. Olga s postupem let začala žít sama a odstříhla se od své rodiny. Bydlela sama v maringotce. V průběhu svého života měla milenky ale i milence. V některých případech se debatuje o tom, že její milenky byly poměrně mladé dívky, které chtěly experimentovat. V té době byla jiná sexuální orientace tabu. Důležité ale byly v jejím životě dvě milenky, se kterými svůj vztah udržovala delší dobu a spekuluje se i o tom, že jednu s druhou navzájem podváděla, jedna z milenek byla dokonce vdanou ženou a tento vztah brala jako uvolnění od „nudného“ života. Jak jsem již zmínila, měla i mnoho mužských partnerů, ale v době jejího činu byl považován za jejího oficiálního partnera Miroslav David, který o se o ní, jaké o své partnerce nevyjadřoval vůbec hezky, používal vulgární výrazy a často ji přirovnával spíše k muži než k ženě, jak jejím vzhledem, tak i chováním. Sama Olga přiznává, že jej nemilovala, jen s ním udržovala milostný vztah.

Ještě předtím, než se dostaneme k jejímu nezapomenutelnému činu nutno zmínit, že se již jednou pokusila zabít svou rodinu, ale tento plán ji díky bohu nevyšel. V roce 1970 se pokusila zapálit její rodinnou chatu, kde v tu dobu žili nájemci a v budově se také nacházela její sestra. Olga tedy chatu zapálila, ale tento čin v podstatě nebyl dokonán a nikomu se naštěstí nic nestalo, protože nájemci stihli včas požár uhasit. Sama Olga se k tomuto činu s hrдостí později přiznala, ale v tu dobu, kdy se toto přihodilo, tak ji policisté s tímto činem nespojovali a nikdo jiný si nemyslel, že by to Hepnarová udělala. Nikdo si jí s tím tedy nespojil.

Dostáváme se do roku 1973. Olga Hepnarová naposledy navštívila svou maringotku, svrhla svůj milovaný automobil se srážu, rozloučila se s domovem, odeslala dopisy do redakcí tisku. Poté si vypůjčila nákladní automobil Praga RN, kdy před vypůjčením musela absolvovat zkušební jízdu, aby prokázala, že je schopna tento automobil řídit. Ve 13:30 strhla nákladní automobil na tramvajovou zastávku, kde se nacházela skupina kolem třiceti lidí. Zprvu si kolemjdoucí mysleli, že za havárii může špatný stav vozidla a snažili se Olze pomoci, ale svým činem nadšená Olga se ke všemu bez výčitek přiznala. Jejím činu podlehl osm lidí a Olga Hepnarová byla odsouzena k trestu smrti oběšením. Její matka, před tím, než byl tento rozsudek vykonán žádala o milost své dcery, ale tehdejší prezident tuto žádost nepřijal. Olga Hepnarová zemřela v roce 1975 v pouhých 23 letech. Byla poslední popravenou ženou v České republice.

3.1.2. Ctirad Vitásek

Ctirad se narodil v roce 1977. Po celý svůj život byl bezúhonným občanem, pracoval jako dělník. Jednoho dne se v něm ale něco zlomilo. Přestal chodit do práce a tvrdil, že je těžce nemocný. I přes jeho návštěvy lékaře nebyla zjištěna žádná vážná choroba. Vitásek ale dál tvrdil, že je nemocný, že nemůže chodit do práce a stále navštěvoval lékaře, který si nevěděl s jeho případem rady. Ani jeho rodina nevěděla, co se s ním děje. Dle lékařů, kteří jeho případ studovali po jeho útoku naznali, že „pravděpodobně trpěl hypochondrickou depresí” (“Masoví vrazi v ČR | SerialKillers.cz”)³, to znamená, že i když pacient není fyzicky nemocný má v hlavě utkvělou myšlenku, že trpí vážnou chorobou či dokonce umírá.

Je rok 2019, Vitásek vchází do Fakultní nemocnice Ostrava s nelegálně drženou zbraní CZ 75 a začíná střílet pacienty v čekárně. Jeho střelbě podlehl sedm osob dvě byly zraněné, ale útok přežili. Ctirad z místa činu utíká. Policie po něm ihned začala pátrat, byl využit i policejní vrtulník, který prohledával okolní lesy ze vzduchu.

Vitásek se po návratu domů svěřil své matce co spáchal a že se chystá ukončit svůj život. Policisté jej díky vrtulníku objevili, ale než stihli zasáhnout Vitásek ve svém automobilu spáchal sebevraždu zastřelením.

³ (“Masoví vrazi v ČR | SerialKillers.cz”)

3.1.3. Romana Zienertová

Další masovou vražedkyní, kterou můžeme zmínit je Romana Zienertová narozená v roce 1975. Společností popisovanou jako vzornou a starostlivou matku, ale opak se zdá být pravdou, po spáchání svého činu byla společností nazývána matkou krkavčí. Romana v roce 2011 zavraždila své čtyři potomky.

Ke svému činu použila kuchyňský nůž, kterým svým třem dětem podřezala hrdlo i zápěstí a čtvrté dítě udusila polštářem. Její čtvrté dítě, nejstarší syn se jí chtěl bránit, podle spekulací jej dohonila až na půdě a tam skončil jeho život.

Následně po dokonání vražd chtěla spáchat sebevraždu pověšením, ale v tom jí naštěstí zavčasu zabránil její tehdejší partner a přivolaná policie.⁴

Zienertová byla odsouzena k doživotnímu trestu odnětí svobody a svůj trest vykonává ve věznici v Opavě.

Prozatím zmínění masoví vrazi byli původem z České republiky, ale máme zde taky novodobější případ masové vraždy spáchaný na území České republiky jiným státním příslušníkem a tím je Raif Kačar.

3.1.4. Raif Kačar

Raif se narodil v roce 1967 v Makedonii, ale žil v České republice, kde v roce 2009 spáchal tento čin. Kačar se svou partnerkou pobýval na Karvinsku, ale později jej jeho partnerka opustila. V zápalu hněvu vtrhl na oslavu narozenin otce jeho bývalé partnerky a nemilosrdně začal střílet. Jeho řádění nepřežili čtyři lidé. Jeho bývalá partnerka (25 let), současný přítel jeho bývalé partnerky, její otec a matka. Díky jeho řádění tak osiřela jeho vlastní dcera, které zabil matku a nevlastního otce. O osudu jeho dcery rozhodl soud a dle zdrojů byla přidělena do výchovy jejímu strýci, tedy bratrovi zesnulé matky a bývalé partnerky Raifa Kačara.

Před příjezdem policie se Kačar pokusil spáchat sebevraždu. Svým zraněním podlehl po čtyřech dnech v nemocnici, kam byl převezen. Kačarovi bylo tehdy 41 let.

⁴ "Masoví vrazi v ČR | SerialKillers.cz." *Serialkillers.cz*, <https://www.serialkillers.cz/masovi-vrazi-v-cr>. Accessed 6 April 2023.

Tyto případy mi přišlo důležité zmínit, protože se odehráli v nedávné minulosti a zasáhly naši společnost. Je důležité na to vzpomínat, abychom věděli, že fenomén jako je masový vrah a masové vraždy nevymírají a jsou zde pořád s námi.

Je důležité uvědomovat si, že se to dělo a bude se dít i nadále, proto bychom si tyto události měli připomínat, aby se mohlo dalším takovým situacím předcházet.

V další kapitole si shrneme, jak tyto pachatele ovlivnila jejich psychika, zda měli nějaký psychický problém a jak jejich psychika ovlivnila jejich budoucí chování a k čemu směřovali, proč své činy vykonali, jejich motivy aj.

3.1.5. Zdeněk Kovář

Dne 24. února roku 2015, kolem půl jedné hodiny vstoupil pan Zdeněk Kovář do restauračního zařízení Družba v Uherském Brodě, se dvěma legálně drženými zbraněmi a začal střílet. Jeho řádění podlehl osm osob, z toho jedna žena, dále pak těžce zranil i jinou ženu. Další zákazníci a zaměstnanci restauračního zařízení stihli budovu opustit zaměstnaneckým vchodem, který personál otevřel pro potřeby úniku. Jeden ze zákazníků se ale v době střelby nacházel na toaletě, ale když střelbu uslyšel, tak se rozhodl v místnosti setrvat, setrval až do doby, kdy byla situace pod kontrolou.

Zdeněk Kovář se v průběhu svého útoku kontaktoval se zaměstnancem televizního kanálu Prima, kdy popisoval, že drží rukojmí a dále popisoval svůj osobní život. Následně po příjezdu policejní hlídky na ní začal střílet a tím ji donutil k ústupu. Následně se policii podařilo s pachatelem vyjednávat, vyjednávání probíhalo cca hodinu a půl, ale před vstupem zásahových jednotek Kovář spáchal sebevraždu.

K tomuto případu se váže i zajímavost, a to vznik tzv. Prvosledových hlídek u policie.

Prvosledové hlídky jsou tzv. připraveny rychle jednat při vzniku situace nebo podobné situace, která nastala v roce 2015 v Uherském Brodě. Tyto hlídky jsou patřičně vybaveny, tak aby byly schopny zastavit agresivního pachatele nebo více pachatelů. Jsou vybaveni například „*dlouhými útočnými zbraněmi, prolamovacími sadami, balistickými ochrannými prostředky, záchrannými pomůckami aj.*“ (“Rychlí a odváží -

takoví jsou policisté z prvosledové hlídky”)⁵. Například v Plzeňském kraji sloužilo k roku 2020 14 takových prvosledových hlídek.

Po mém dalším průzkumu masových vražd kolem nás mi přišlo důležité zmínit i další z takových vražd. Tato masová vražda byla zmíněna na začátku této kapitoly, ale v té době jsme neměli mnoho dostupných informací. Jedná se o masovou vraždu nikoli v České republice, ale v sousedním Slovensku.

3.1.6. Juraj K.

Tento v té době devatenáctiletý mladík (jeho příjmení není zveřejňováno, protože se jedná o osobu ve věku blízkém věku mladistvého a tyto informace se v takovém případě nezveřejňují) zavraždil dvě osoby a jednu zranil. Juraj spáchal tento čin 13. října v roce 2022 v centru Bratislavy v ulici Zámocká kolem 19 hodiny večerní.

Svůj útok vykonal před gay klubem. Tento mladík byl nesnášenlivý vůči LGBT komunitě a dále pak měl ale i vyhrazené názory proti židovské komunitě i muslimům. Juraj spáchal masovou vraždu pomocí střelné zbraně s laserovým zaměřováním, kterou zcizil svému otci, který ji měl v legálním držení.

Po ukončení útoku, Juraj, obrátil svou cestu k domovu, kde se nacházeli i jeho rodiče. Dle dostupných informací se tam ale dlouhou dobu nezdržel a odešel neznámo kam.

Juraj byl o pár dní později nalezen slovenskou policií mrtev. Údajně pro spáchání sebevraždy použil jinou zbraň, než která byla použita ke střelbě, u již zmiňovaného baru.

Slovenská policie prohlásila, že tento čin bude soudit jako teroristický útok, nikoli jako masovou vraždu, dle mluvčí Policie slovenské republiky vykazuje znaky skutkové podstaty teroristického činu, ale i tak to spadá do kategorie masových vražd, díky výše zmíněným informacím v předchozích kapitolách. Pro připomenutí, v tomto činu bylo na veřejném místě zabito více než jeden člověk, ale mělo jich být mrtvých vícero, naštěstí jedna z osob vyvázla se zraněním a dalším vodítkem, které by mohlo

⁵ <https://plzen.rozhlas.cz/rychli-a-odvazni-takovi-jsou-policiste-z-prvosledove-hlidky-8296851>

vést k tomu, že se jedná o masovou vraždu je fakt, že útočník zaútočil proti de facto menšině, nebo spíše osobám, které jsou nějakým způsobem odlišní a on k nim choval nenávisť. Tyto dva termíny jako je terorismus a masové vražda spolu souvisejí díky rozdělení do subtypů masových vražd, které byly zmíněny v předchozích kapitolách a které rozdělil a vyjmenoval český psychopatolog, psychoterapeut, kouč, vysokoškolský pedagog Andrej Drbohlav.

3.1.7. Kevin Dahlgren

Kevin Dahlgren byl americký občan, který po rozchodu se svou přítelkyní odcestoval z Kalifornie ke své sestřenici do Brna, která mu spolu s jejím manželem a dvěma syny poskytla útočiště, do doby, než zjistí, kam jeho život dále směřuje. V Brně začal pracovat jako lektor anglického jazyka. Rodina Harokova žila ve vilové čtvrti na okraji Brna, kde byla velice oblíbená, známá a přátelská, jejich sousedé si jich velice vážili a Kevina také přijali velice rychle. Popisovali jej jako milého a usměvavého chlapce.

Kevin byl vždy k rodině milý a vděčný za jejich ochotu, ale den před jejich masovou vraždou si stěžoval na nedostatek soukromí a večer před vraždou nervozně chodil po domě s nožem v ruce.

V den vraždy ráno 22.května roku 2013 Kevin nejprve vstoupil do pracovny hlavy rodiny, otce a manžela jeho sestřenice Martina Haroka, tam na něj zaútočil nožem či sekerou (tato informace není známá). Následně pokračoval do ložnice, kde spala jeho sestřenice Veronika Haroková a také ji zavraždil. Poté se vydal pro jejich staršího syna Filipa, kterého pobodal mnoha ranami do hlavy. Následně se snažil po svém činu zakrýt stopy a při úklidu čekal na příchod posledního člena rodiny, nejmladšího syna Davida, který byl v tuto chvíli ve škole. Po ne velkém úklidu stop odeslal svému příbuznému SMS zprávu ve znění: „Těším se až přijdeš ze školy, půjdeme si spolu zaběhat.“ Když ale mladý David přišel domu, tak jej Kevin hned u vchodu praštil kamenem a bodl do něj nožem. Po dokonání vraždy své poslední oběti zabalil všechna těla do starého oblečení, odtáhl do garáže a snažil se zahltit stopy pomocí požáru. Později na tuto skutečnost přišli sousedé rodiny Harokových, ke kterým nepřišli na domluvenou grilovací párty. Poté si všimli, že pod dveřmi se line kouř, zvedli jeden z hadů, který tam

byl položen a objevili ruku. Okamžitě zavolali příslušné orgány a masová vražda se začala vyšetřovat.

Jeden z hlavních problémů při vyšetřování byl fakt, že se Kevin rozhodl utéct zpět do Ameriky, protože věděl, že Amerika nevydává své občany do České republiky. Než jej totiž policisté stihli dostihnout, tak byl na cestě do Vídně na letiště, kde mu zanedlouho odlétalo letadlo do Ameriky. Tento let měl trvat devět hodin. Policie kontaktovala pilota, aby s letadlem přistál ještě na letišti v Evropě, ale pilot nesouhlasil, protože se obával o zdraví a bezpečí cestujících na palubě. Takže tedy nakonec vzlétl a cestoval rovnou do USA. Pro policii z toho vyplynulo, že mají devět hodin na to, aby připravili veškeré podklady k tomu, aby byl Kevin dopaden alespoň v USA.

Jak již bylo zmíněno, policie měla pouhých devět hodina na to, aby vyřídila veškeré potřebné dokumenty k tomu, aby Kevina zadrželi bezprostředně po přiletu do USA. Toto se zdárně podařilo a při příletu již na Kevina čekala na letišti FBI.

Nyní nastal dlouhý proces, který vedl k tomu, aby Kevina vrátili zpět do České republiky. Česká policie měla stanovenou lhůtu 60 dnů k zaslání veškerých důkazů které ho usvědčovaly. Tato práce nebyla pro policii složitým úkolem, protože Kevin byl několikrát během dne, kdy byla vražda spáchána viděn sousedy, jak se pohybuje kolem domu své sestřenice. Pokaždé když byl viděn, tak měl na sobě jiné oblečení, přebíral také zásilky od poštáka, dále pak, když přišla do domu jeho sestřenice paní na úklid, která docházela do domu pravidelně, tak ji poslal pryč. Policie našla špinavý kus oblečení od krve, zprvu Kevin tvrdil, že se otřel o oběť, ale nakonec bylo odborníky zjištěno, že tato skvrna je stříkanec od krve a nikoli skvrna po otření. Důkazy byly zřejmé. I přes důslednou práci Kevinova právníka byl Kevin deportován zpět do České republiky a ihned po přistání 31. srpna roku 2015 jej policejní eskorta převezla do vazby.

Český soud rozhodl o jeho osudu. Dne 20. července roku 2016 byl odsouzen k výjimečnému trestu odnětí svobody na doživotí a dále bylo rozhodnuto, že bude umístěn do zabezpečovací detence. Proti tomuto rozhodnutí, se ale Kevin bránil, chtěl změnit zařízení ve kterém bude umístěn, ale rozhodnutí soudu se již nedožil. Zemřel 11. ledna roku 2018.

4. Výzkum psychického stavu masového vraha při a po vraždě

V této kapitole si detailněji shrneme, proč již zmínění pachatelé spáchali masové vraždy a jak se následně se svými činy vyrovnávali, popřípadě, zda svých činů litovali. Začneme s případem Olgy Hepnarové. Její případ by se dal zařadit do subtypu **masové vraždy na veřejných místech**, najela nákladním automobilem do tramvajové zastávky. Proč to udělala? Z dostupných zdrojů víme že vinila českou společnost za její špatný život, ale především z nenávisti vůči své rodině. I když se narodila do poměrně movité rodiny a ta ji milovala, tak pro ni to byl trest. Nenáviděla především svou sestru, u které se domnívala, že jí rodiče dávají určitým způsobem více pozornosti a také se domnívala, že ji nemají rádi a jediným středobodem je její sestra. Na základě tohoto domnění, se Olga pokusila spáchat sebevraždu, ale její sestra jí naštěstí včas našla a zachránila jí život. Sestra, kterou tak moc Olga nenáviděla. Po tomto incidentu Olga nastoupila do psychiatrické léčebny Opařany, kdy v prvním případě byla propuštěna po třech měsících na žádost své matky v druhém případě zde strávila přes deset měsíců, kdy v si v léčebně dodělala základní školní docházku a následně byla propuštěna s diagnózou negativismu, lability, disharmonickým vývojem a závislostí na nikotinu (nikotinismem).

Po masové vraždě, kterou Olga Hepnarová spáchala se přiznala, že měla i jiný plán, než bylo najetí automobilem do tramvajové zastávky. Jejím prvním plánem bylo to, že si opatří zbraň a v okolí Žižkovské věže začne střílet do kolemjdoucích. Z tohoto plánu ale sešlo, protože se bála, že při zásahu veřejné bezpečnosti jí na místě zastřelí, ale ona chtěla o svém činu vyprávět, chtěla popsat vše co se stalo, chtěla být teď ona tím středobodem pozornosti. Proto se rozhodla pro jinou variantu a vypůjčila si nákladní automobil. Zprvu se totiž kolemjdoucí domnívali, že šlo o nehodu, ne o plánovaný čin, a to udělalo Olgu šťastnou.

Po příjezdu veřejné bezpečnosti se Olga přiznala. Byla převezena na stanici k podání vysvětlení. Vše popsala, její motiv, její plánování, přiznala se i k tomu, že stojí za žhářstvím, při kterém zapálila chatu její rodiny. Také sama zmínila, že ji velice mrzí to, že na zastávce, do které najela nebyla přítomna její matka, ta matka, která později

žádala o omilostnění své milované dcery. Olga popírala to, že by byla psychicky nemocná a později dle psychologických vyšetření bylo naznáno, že netrpí žádnou psychickou poruchou a svůj čin tedy nevykonala pod tlakem psychické poruchy a byla naprosto při smyslech.

Olga Hepnarová, spáchala masovou vraždu dne 11. ledna roku 1973, uznána vinnou a odsouzena byla 6. dubna následujícího roku, tj. 1974.

Masová vražda, kterou spáchal dělník Ctirad Vitásek by se také dala kategorizovat do subtypu **masové vraždy na veřejných místech**, tak jako u Olgy Hepnarové, ale ze vsutku jiného prostředí. Ctirad zaútočil ve Fakultní nemocnici Ostrava. A proč? Ctirad byl nespokojen se zdravotní péčí. V předchozí kapitole bylo zmíněno, že byl do té doby bezúhonným občanem, ale později, dle dostupných zdrojů a psychologických dedukcí, se lékaři přiklonili k názoru, že pravděpodobně trpěl hypochondrickou depresí.

Ctirad v návalu vzteku a pod vlivem pravděpodobné psychické poruchy usmrtil několik lidí. Nikde není přesně zmíněno, zda svého činu litoval, poté co se přiznal své matce, ale je možné, že z obav, co by mohlo nastat po jeho dopadení policií si sám vzal život.

Osobně si myslím, že svého činu nelitoval, spíše ukojil svou touhu pomstít se zdravotnictví, za její, „neschopnost“ jeho léčby. Poté ze strachu, co nastane, nebo že se domníval, že umírá si vzal život sám.

Ctirad Vitásek spáchal masovou vraždu 10. prosince roku 2019.

Romana Zienertová se dle dostupných informací pokusila spáchat „rozšířenou sebevraždu“ (“Home”)⁶. Tudíž bych její čin zařadila do subtypu **masové sebevraždy organizované jedincem**. Proč tedy Zienertová zavraždila své nebohé čtyři děti? Dle informačních zdrojů, to bylo kvůli tomu, že se bála toho, že o své tehdy zřejmě

⁶

https://www.youtube.com/watch?v=XsaMRixD2A8&ab_channel=BarikaSFX%3ACreativemakeup%26TrueCrimestories

milované děti přijde. Její bývalý partner jí hrozil, že si zažádá o jejich výhradní péči. To ji zřejmě zlomilo, nechtěla o ně přijít. I když Romana žila poněkud zvláštní život, protože její nejmladší dceru, kterou připravila o život, měla se svým tehdejším partnerem a zbylé tři děti měla z předchozích vztahů. Prý měla na „chlapy smůlu“ jak se říká, a to, že se jí jeden z mužů chystá o děti připravit pro ni zřejmě byl ten poslední popud, který ji dohnal k tomu co spáchala.

V tomto případě se tedy příčinou a motivem zdají být rodinné problémy. Poté co Romana Zienertová zavraždila své čtyři děti, se sama pokusila spáchat sebevraždu, ale díky zásahu jejího tehdejšího partnera byl její pokus neúspěšný. Přivolaná policie ji převezla na stanici, kde se ke všemu se přiznala.

U soudu Romana Zienertová neprojevila lítost a dle psychologických vyšetření byla zdravým jedincem, tudíž své činy konala naprosto při smyslech.

Romana Zienertová čin spáchala dne 2. září roku 2011 a odsouzena byla dne 19. září 2012.

Dalším pachatelem je Raif Kačar. Jeho trestný čin se dá zařadit do subtypu **masová vražda v rodinném prostředí**. Útok za použití střelné zbraně spáchal dá se říci ze vzteku vůči partnerce, protože jej opustila a našla si jiného partnera. V některých zdrojích se můžeme dočíst i fakt, že se k tomu hněvu přidalo i jednání o společný majetek a jejich společnou dceru.

O jeho psychickém stavu by se dalo polemizovat z toho důvodu, že svůj čin spáchal pravděpodobně pod vlivem hněvu. Dalo by se říct, že v tu chvíli byl nepřičetný a své oběti de facto popravoval, ale o tom se můžeme pouze dohadovat, protože než dorazila na místo policie tak se Kačar pokusil spáchat sebevraždu a následně svým zraněním podlehl. O tom, zda se před spácháním útoku léčil na psychiatrii a trpěl nějakým psychickým problémem v žádných zdrojích uvedeno není.

Raif Kačar tento čin spáchal v noci z 8. na 9. března roku 2009.

Zdeněk Kovář a jeho masová vražda v Uherském Brodě z roku 2015 by se dala kategorizovat do subtypu **masové vraždy na veřejných místech**. Kovář svůj čin

spáchal údajně ze msty na společnosti, ale také zde sehrává roli jeho psychický stav a osobní problémy. Dle výpovědí jeho sousedů bylo zjištěno, že byl považován za podivína. Často byly k jeho domu volané policejní hlídky, kvůli narušování veřejného pořádku. V domě žil se svou manželkou, která podle sousedů byla též podivínská a svým chováním vykazovala že trpí nějakou psychickou poruchou. Po útoku, když dorazila policie k domu Kováře na ně jeho manželka pokřikovala, že je nepustí do domu, že je vpustí až přijede její manžel. To pravděpodobně nevěděla, že její manžel spáchal odpoledne sebevraždu. Poté, co policie provedla další kroky se povedlo manželku dostat z domu a následně byla předána do psychiatrické léčby.

Zdeněk Kovář zemřel 24. února 2015 kolem 14 hodiny spácháním sebevraždy.

Tento čin se připisuje k nejhorším masovým vraždám, které se staly na území České republiky spolu s masovou vraždou, kterou spáchala Olga Hepnarová.

Juraj K. je známý především pro to, že před spácháním útoku napsal vlastní manifest, který obsahuje nenávistné výroky vůči LGBT komunitě, židovské komunitě ale i muslimské komunitě. Proto by se tento čin dal zařadit do subtypu masové vraždy **teroristický útok**, ale i **útok na veřejných místech**.

Tento mladičkový pachatel svého činu nelitoval, dle dostupných zdrojů je známo, že tento čin plánoval již od roku 2019, ale neměl odvahu jej vykonat. Juraj byl velice inteligentní mladík, chodil na jedno z nejprestižnějších gymnázií na Slovensku. Podle vyjádření jeho pedagogů se jednalo o psychicky labilního studenta.

Je také známo, že po dokonání střelby Juraj K. odešel domů, kde se nacházeli jeho rodiče, kteří měli vědět o tom, co jejich syn provedl, ale z pravděpodobné obavy o něj, jej nenahlásili policejním orgánům i když tím mohli z mého pohledu předejít spáchání jeho sebevraždy.

Juraj si také plánoval, že po dokonání střelby na LGBT komunitu se přesune dále a tentokrát bude jeho cílem židovská komunita, ale to se díky bohu nekonalo.

Jak již bylo zmíněno Juraj svého činu nelitoval, ba naopak dokonce se po dokonání teroristického útoku (masovou vraždou) chlubil na sociálních sítích.

Juraj K., byl o pár dní později nalezen mrtvý.

Dalším výše zmíněným masovým vrahem, který útočil na území České republiky byl Kevin Dahlgren. Tento mladík spáchal masovou vraždu, která by se dala zařadit do subtypu masových vražd pod pojem **masové vraždy v rodinném prostředí**. Do dnes není známo, proč Kevin Dahlgren spáchal masovou vraždu své rodiny. V průběhu vyšetřování bylo zjištěno, že trpěl poruchou osobnosti a měl sklony k agresi. Byl shledán plně příčetným, a tudíž plně zodpovědným za svůj čin. Tomuto chlapci bylo pouhých dvacet let, když spáchal masovou vraždu. Po veškerých komplikacích spojených s vyšetřováním, které byly zmíněny v předešlé kapitole, Kevin Dahlgren spáchal ve valdickém vězení sebevraždu.

5. Tresty uložené některým masovým vrahům na území ČR

5.1. Legislativa ČR

V legislativě České republiky se nachází přímo pojem masová vražda. Dále byly v předchozích kapitolách zmíněny subtypy masových vražd, kterými jsou masové vraždy v rodinném prostředí, masové útoky na školách, masové vraždy na veřejných místech, masové vraždy organizované jedincem, teritoriální konflikty obchodních zájmů (válka gangů), genocida, democida, teroristické útoky, specifické masové vraždy (únos letadla). Díky těmto subtypům můžeme masové vraždy zařadit do české legislativy.

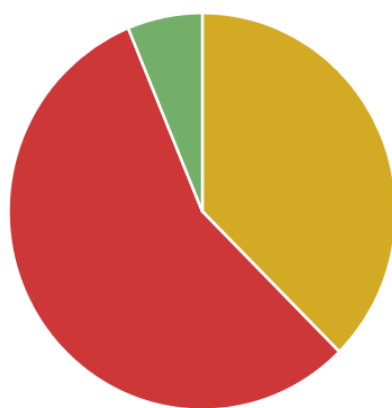
V první řadě si definujeme samotný pojem vražda, dle české legislativy. Pojem vražda je zakotven v zákoně číslo 40/2009 Sb. §140, trestního zákoníku. Vražda dle trestního zákoníku je čin, kdy osoba úmyslně usmrtí osobu jinou a za tento čin je trestně odpovědná (trestně odpovědný jedinec je od patnáctého roku věku), za tento čin může pachatel dostat trest odnětí svobody na deset až osmnáct let. Dále je pak vraždou skutek, kdy osoba usmrtí jinou s předchozím rozmyslem či uvážením, za tento čin může být pachateli uložen trest odnětí svobody na dvanáct až dvacet let. Pokud ale pachatel spáchá tyto dvě již výše zmíněné vraždy, a to na dvou a více osobách, těhotné ženě, dítěti mladším patnácti let či úřední osobě aj. může za tento čin dostat trest odnětí svobody na patnáct až dvacet let, nebo trest výjimečný.

Dále se v české legislativě definuje pojem genocida, democida a teroristický útok. Genocida je v české legislativě zakotvena v zákoně číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku, §400 Genocidium. Genocidium páchá osoba, která má v úmyslu zničit nebo částečně zničit rasovou skupinu, etnickou skupinu či národnostní skupinu nebo i náboženskou skupinu. Tato osoba bude potrestána dle české legislativy odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo bude užito výjimečného trestu. S pojmem genocida úzce souvisí i pojem democida. Democidou se rozumí vražda osoby, či více osob vládou, jedná se především o politické odpůrce. Tyto praktiky byly využívány především v období druhé světové války a dále pak v padesátých letech minulého století, kdy vláda odstraňovala politické odpůrce, jako byla například Milada Horáková a další oběti totalitního režimu.

Dalším subtypem masové vraždy, který je zakotven v české legislativě je terorismus, spolu se subtypem specifické masové vraždy. Tento pojem se pod názvem teroristický útok objevuje v zákoně číslo 40/2009 Sb. trestního zákoníku. Jedná se tedy o útok, který směřuje k ohrožení bezpečnosti státu, k poškození ústavního zřízení státu, narušení nebo zničení politické, ekonomické, sociální struktury, směřuje také k zastrašení obyvatelstva, nebo k přinucení vlády nebo jiného veřejného orgánu ke konání požadavků, nebo aby vláda či jiné veřejné orgány trpěly. Do teroristického útoku dle české legislativy spadají útoky: na veřejné zřízení, dopravní, nebo telekomunikační systém, informační systém, dále se pak za teroristický útok považuje narušení nebo přerušení dodávek vody, elektřiny s cílem ohrožit lidské životy, již zmíněný subtyp specifické masové vraždy, jako je únos letadla, lodi či jiného prostředku osobní nebo nákladní dopravy aj. Dalším pojmem je zde vymezena nedovolená výroba výbušnin, dále pak únos osob, braní rukojmí. Trestem pro tyto vyjmenované teroristické útoky je odnětí svobody na dvanáct až dvacet let, popřípadě vedle těchto trestů lze využít i trest propadnutí majetku nebo výjimečný trest odnětí svobody.

5.1.2. Tresty uložené masovým vrahům ČR

Díky dostupným zdrojům, byl vytvořen seznam masových vrahů České republiky. Na základě tohoto seznamu byl vytvořen graf s procentuálním vytyčením, kolik masových vrahů v České republice bylo skutečně odsouzeno za spáchané masové

odsouzeno - 37,5% sebevražda - 56,0% neznámé - 6,3%

vraždy, kolik po spáchání masové vraždy spáchalo sebevraždu a také, u kolika procent masových vrahů nejsou známy jejich osudy po spáchané masové vraždě. Jak je možné vidět, větší procento masových

vrahů spáchá sebevraždu a jen

de facto hrstka z nich si odpyká, popřípadě odpykává svůj trest. Dalo by se říct, že ti, kteří spáchají sebevraždu, tak utíkají před výkonem trestu, nebo je možné, že s takovou vinou již nemohou dál žít anebo že již nemají pro co žít. Dá se o tom spekulovat, co se vlastně vrahům jako byli tito honí hlavou. Proč si neodpykat trest, za to co provedli? Proč se jen slaboduše zastřelit apod.? Proč odmítají nést vinu za to co spáchali? V některých případech vraždili ve svých rodinách či v blízkém sousedství. Měli by být silní a nést vinu za svoje činy.

Seznámíme se s masovými vrahy České republiky, kteří si řádně odpykali či stále odpykávají svůj trest. (*viz graf č.1 37,5%*)

1. Olga Hepnarová byla odsouzena dne 6. dubna 1974, dle §219 zákona číslo 140/1961, trestní zákon, k trestu smrti oběšením. Tento trest byl vykonán 12. března 1974 v Pankrácké věznici v Praze. Olze bylo pouhých 23 let a byla poslední popravenou ženou v České republice.
2. Romana Zienertová byla odsouzena 19. září 2012, dle §54 zákona číslo 40/2009, trestní zákoník. Dále také byla povinna uhradit částku ve výši 251 090 Kč a to svému bývalému partnerovi, jako náklady na pohřeb nejmladší z obětí. Zienertová si odpykává trest ve věznici v Opavě.
3. Kevin Dahlgren byl odsouzen 20. července roku 2016 k výjimečnému trestu odnětí svobody na doživotí a následně bylo rozhodnuto o jeho umístění do zabezpečovací detence. Ale bohužel po dvou letech od vydání tohoto rozhodnutí Kevin Dahlgren spáchal sebevraždu oběšením.
4. Franz Sandtler usmrtil pět osob a další tři osoby zranil. Za tento čin mu byl uložen trest smrti, který byl vykonán v roce 1927. Zajímavostí je, že Sandtler žádal samotného Tomáše Garrigue Masaryka o milost, ten ale odmítl a trest smrti potvrdil. Franz zemřel v pouhých 24 letech oběšením v Plzeňské věznici.
5. Dalším masovým vrahem, který si odpykal svůj trest je Vladimír Lulek. Lulek zavraždil ubodáním svou manželku a čtyři děti. Byl mu uložen trest smrti oběšením, který byl vykonán 2. února roku 1989 v Pankrácké věznici. Vladimíru Lulkovi bylo v době jeho smrti pouhých 35 let a byl posledním popraveným na českém území.

6. V roce 2020 zemřelo 11 obyvatel panelového domu v Bohumíně na Karvinsku. Zdeněk Konopka, pravděpodobně kvůli rodinným sporům zapálil byt v 11 patře. Po příjezdu a zásahu Hasičského sboru a Policie ČR se k celému činu, 55letý Zdeněk přiznal. Následně v roce 2021 byl odsouzen k doživotnímu trestu odnětí svobody.
7. Popelka spolu s jeho kamarádem Škorničkou vyvraždili Popelkovu rodinu, tedy babičku, rodiče a jeho mladší sestru. Důvodem této masové vraždy v rodině byl prý fakt, že se oba kamarádi chystali emigrovat. V době, kdy spáchal Popelka čtyřnásobnou vraždu své rodiny, bylo mu pouhých 17 let. Oba chlapci byli odsouzeni 27. října 1989. Jelikož se jednalo o mladistvé, Popelka si vysloužil trest odnětí svobody na 10 let, což je nejvyšší hranice odsouzení pro mladistvého a jeho kamarád Škornička si vysloužil trest odnětí svobody na 8 let. Zajímavostí je, že v roce 1990 proběhla amnestie a oběma pachatelům byl snížen trest o jeden rok, tedy Popelka si odseděl 9 let a Škornička 7 let.
8. Dalším masovým vrahem, který byl odsouzen je Rudolf Polák ml. ten byl odsouzen k trestu smrti za vraždu své tety, jejích tří dětí a za zranění dalších členů rodiny.

Zde je výčet pachatelů, kteří si svůj trest neodpykali a spáchali po vykonání masové vraždy sebevraždu (*viz graf č.1 56%*) : Zdeněk Kovář (*viz kapitola 3.1.5.*), Josef Svoboda (†1967), Ctirad Vitásek (*viz kapitola 3.1.2.*), Karel Charval (†1983), Antonín Blažek (†2013), Jiří Zouhar (†1988), Gustav Svojsík (†1969), Ludomír Bugár (†1980), Raif Kačar (*viz kapitola 3.1.4.*).

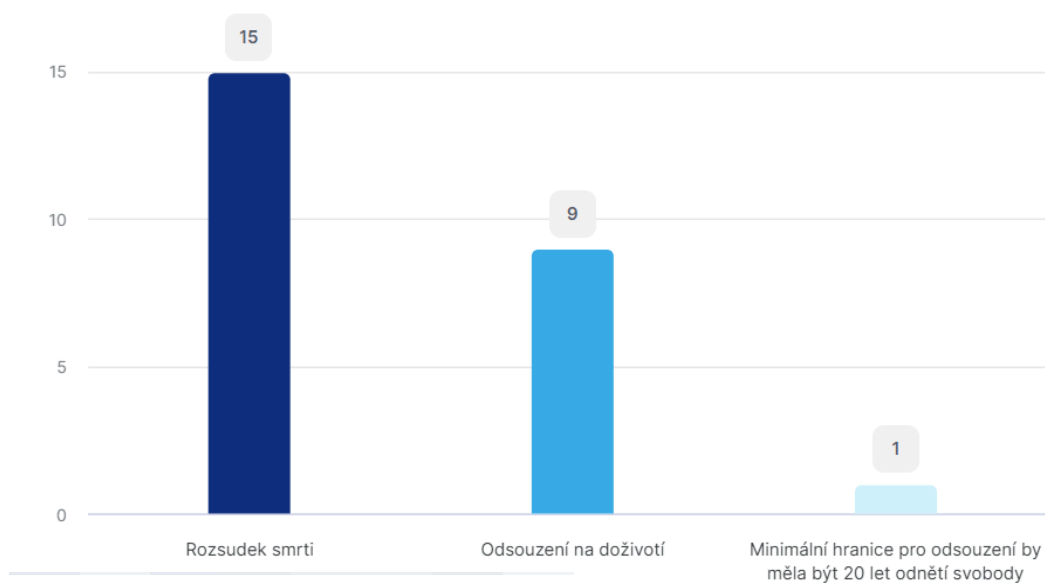
Naposled se zde nachází také (*viz graf č. 1*) kolonka se 6.3% pachatelů, o kterých neznáme jejich osudy po masovém útoku, který spáchali. Do této skupiny se řadí pachatel František Husák, který otrávil, v roce 1913, svítiplynem svých 5 dětí a manželku.

Na těchto případech je tedy vidět, že jen hrstka pachatelů si svůj trest odpyká a další část masových vrahů byla popravena. Zda odsoudit masového vraha k trestu smrti je spekulující (na našem území byli masoví vrazi popravováni až do roku 1990, kdy proběhlo zrušení trestu smrti, nebyli popravováni pouze mladiství) , měl by si přece uvědomit, čeho se dopustil ne jen přijít o život i když u některých případů to může být spekulativní. Na příkladu chlapců, kteří vyvraždili rodinu jednoho z nich a to jako mladiství, měli dostat i byť přes jejich mladost vyšší trest než pouhých 10 a 8 let odnětí

svobody, popřípadě jim měla být nařízena ústavní léčba, ale nebylo tomu tak. Nyní si s největší pravděpodobností běhají po České republice a žijí své životy, možná i bez vnitřního pocitu viny i když vyvraždili celou rodinu. Tito dva chlapci měli být ve výkonu trestu odnětí svobody do konce jejich životů bez možnosti propuštění, protože i když je propustili, nemohla existovat žádná jistota, že se v budoucnu nedopustí stejného trestného činu.

Ale to asi záleží na každém, jak se k této situaci postaví a jaký na to bude mít názor. Na tuto skutečnost jsem se dotázala respondentů v mém dotazníku, který byl využit pro tuto bakalářskou práci.

Respondenti byli dotazováni na to, jakým způsobem by potrestali takového masového vraha.

Dle grafu je viditelné, že 15% respondentů odpovědělo, že by jej potrestali trestem smrti, tak jak to u většiny masových vrahů bylo provedeno v dobách minulých v České republice.

Dále pak 9% respondentů vybralo odpověď, trest odnětí svobody na doživotí.

A pouhé 1% vybralo odpověď, že by trest odnětí svobody pro masového vraha měl mít minimální dolní hranici, odnětí svobody na 20 let.

Jak jsem již zmiňovala pohled na toto téma je velice individuální. Pro někoho, kdo se pohybuje v právní a trestní oblasti může být odpověď zcela jasná, ale veřejnost se řídí spíše subjektivními pocity, než právník nebo policista.

I při takovém řízení, které se vede proti masovému vrahovi, by se mělo částečně přihlížet na názory veřejnosti a jejich subjektivní pocity vůči této problematice.

I když by se mělo brát v potaz a také bere v potaz, za jakého psychického rozpoložení, tedy pokud masový vrah nespáchá sebevraždu, z jakých pohnutek a zda byl přičetný při spáchání trestného činu, tak veřejnost i když nastane případ, že ví, že masový vrah byl ve chvíli konání nepřičetný, tak jej soudí tím nejtvrdějším způsobem a jinak nežli právní řád České republiky. Zda je to dobře nebo špatně také zůstává individuální otázkou. Může se najít i část veřejnosti, která by masového vraha neodsoudila k trestu smrti, protože ví, že v tu dobu byl nepřičetným, to by pak mohlo být využito názoru 1% respondentů v mém dotazníku a přejít k potrestání pachatele masové vraždy s dolní hranicí odnětí svobody na 20 let, dále by pak bylo diskutabilním zda jej odsoudit, pokud by byl tedy v době spáchání činu nepřičetným, s podmíněným propuštěním po uplynutí těchto 20 let odnětí svobody. Zřejmě by záleželo na jeho životě ve věznici, ale spíše si myslím, že kdyby taková situace nastala, tak s tím větší část veřejnosti souhlasit spíše nebude.

6. Je možné předejít masové vraždě?

V této kapitole se budeme věnovat především samotným výzkumem, zda se dá předejít masové vraždě a zároveň i pohledem společnosti na tuto problematiku.

V první řadě bych se zabývala samotným výzkumem, zda se dá předejít masové vraždě a zda je to vůbec možné. Dle mého názoru to teoreticky možné je, ale v praxi se to zdá být nemožné, ale k tomu se dostaneme později v této kapitole.

Musíme se tedy zopakovat pojem, co je masová vražda. Masovou vraždou se rozumí takový útok, který je jednorázový. Vrah útočí na veřejných místech a jeho cílem je zavraždit, nebo zranit co nejvíce lidí. Zpravidla se jedná o tři a více osob na jednom místě (tato čísla jsou pouze orientační a jsou pouze z mého pohledu, protože v některých odborných literaturách či článcích o definici masové vraždy se toto číslo může lišit).

Prevence masových vražd je komplexní a vyžaduje kombinaci různých přístupů a opatření. I když nelze s absolutní jistotou zaručit, že každé masové vraždě bude zamezeno, existují strategie, které mohou snížit riziko a zvýšit ochranu veřejnosti. Níže uvádím několik obecných opatření, která mohou přispět k prevenci masových vražd:

- a) Zlepšení duševního zdraví: Podpora duševního zdraví a poskytování přístupné a dostupné léčby pro lidi s psychickými problémy může pomoci snížit riziko, že se někdo obrátí k užití násilí. Důležité je také odstraňovat společenskou stigmatizaci duševních onemocnění a zvyšovat povědomí společnosti o dostupných zdrojích pomoci.
- b) Vzdělávání a osvěta: Informování veřejnosti o možných příznacích, které mohou nasvědčovat potenciálnímu násilí a dále o tom, jak tuto situaci nahlásit, může hrát klíčovou roli při prevenci masových vražd. Podpora programů zaměřených na nekonfliktní řešení a snižování agrese může také pomoci vytvořit bezpečnější společnost.
- c) Posilování bezpečnostních opatření: Zlepšení bezpečnostních opatření na místech, kde se shromažďuje více lidí, jako jsou školy, pracoviště a veřejná místa, může také snížit

riziko masových vražd. Patří sem například instalace bezpečnostních kamer, zvýšený dohled, zvýšená přítomnost bezpečnostních pracovníků a zavedení protokolů pro rychlou reakci v případě ohrožení.

- d) Kontrola zbraní: Účinná kontrola prodeje a držení zbraní může omezit přístup osobám, které by mohly použít zbraně k úmyslnému zranění nebo zabíjení. Toto opatření je často kontroverzní a závisí na právním rámci a kultuře dané země.

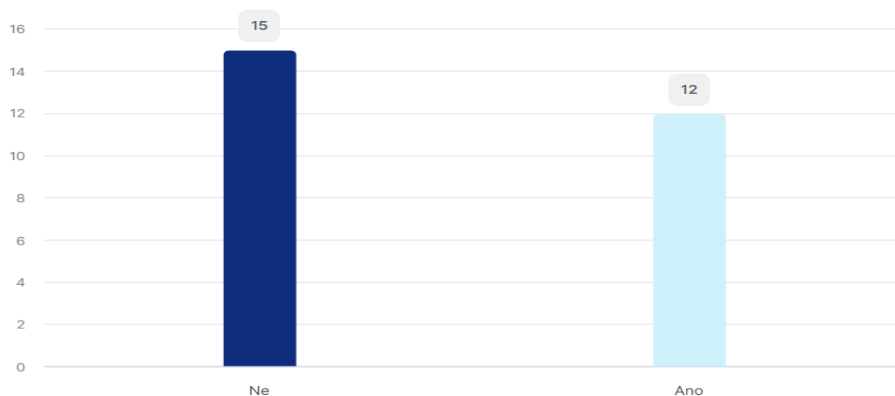
- e) Sociální intervence: Podpora inkluzivní společnosti, prevence sociálního vyloučení a snižování extremismu mohou pomoci snížit faktory, které přispívají k násilí. Posilování komunitních vazeb a podpora programů, které se zaměřují na prevenci násilí, mohou být účinné.

Je důležité si uvědomit, že prevence masových vražd je složitý problém a vyžaduje multidisciplinární přístup. Spolupráce mezi vládou, zdravotnickými a sociálními organizacemi, policií a veřejností je klíčová pro dosažení úspěchu v prevenci těchto tragédií.

Výše zmíněné strategie, které mohou sloužit k předejití masové vraždy jsou dle mého názoru spíše teoretické a v praktickém životě se tedy spíše zdají být neproveditelné, ale tyto otázky jsou diskutabilní a mohli by se o tom vést dalekosáhlé debaty jak s odborníky z různých odvětví, tak i s laickou veřejností.

Využila jsem tedy svých respondentů v dotazníkovém šetření a zeptala jsem se na jejich názor na tuto otázku. Tedy na otázku, zda je možné předejít masové vraždě. Respondenti měli možnost si vybrat mezi dvěma odpověďmi, kterými jsou ANO/NE. Na následující straně se seznámíme s grafem výsledku mého šetření vztahující se k této problematice.

Dle grafu č. 3 lze poznat, že 15% respondentů odpovědělo na otázku, zda je možné předejít masové vraždě negativně, tedy vybrali odpověď NE.

Dalších 12% respondentů vybralo kladnou odpověď ANO, tedy že podle jejich názoru lze takovému činu předejít. Tato otázka může být jistě diskutabilní a existuje pro ni mnoho odpovědí. Myslím si, že odpověď, že je nemožné předejít masové vraždě je

špatná. Dle výše zmíněných strategií to možné je, ale společnost o tom není dostatečně informována a pokud ano, tak prostřednictvím médií, které v mnoha případech neznají správnou definici masové vraždy a jako synonymum pro masovou vraždu používají výraz sériová vražda.

I když tedy tento fenomén není u nás a v našem okolí tak častý jako například ve Spojených státech amerických, tak to neznamená, že by se naše společnost na toto téma neměla vzdělávat nebo postupovat kroky vedoucí k zamezení masové vraždy. Mohli jsme to ostatně poznat v nedávných dobách na Slovensku. Toto zasáhlo i naši republiku a může se to stát i nás, musíme na to být připraveni. A nejen za pomoci tzv. Prvosledových hlídek, které vznikly po masakru v Uherském Brodě, který se odehrál v roce 2015. Musíme také dbát o naše psychické zdraví a o zdraví osob v našem blízkém okolí, abychom případně my samy mohly zabránit vzniku takové tragédie jako je masová vražda.

7. Výzkumné šetření

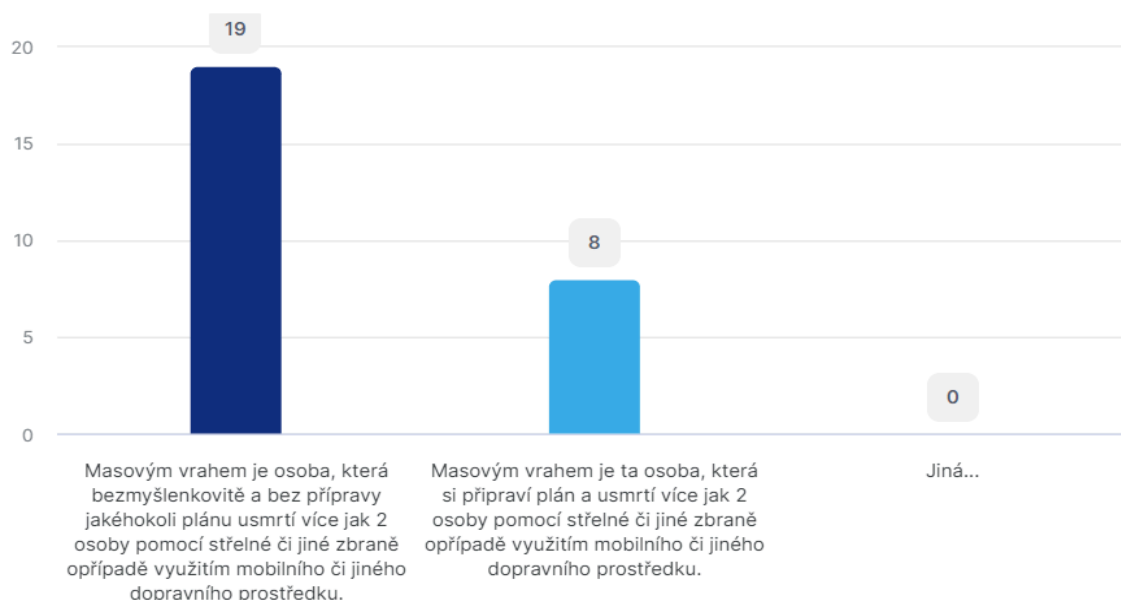
V této bakalářské práci je pro výzkum využívána teoreticko – metodická analýza a pomocí dotazníku je zjišťováno, zda laická veřejnost chápe pojem jako je masová vražda, nebo masový vrah. Cílem této bakalářské práce je tedy: uceleně popsat problematiku masových vražd. Seznámit se psychologií masového vraha a výzkum, zda se dá takovému konání předejít.

Pro pochopení základní otázky, jestli naši spoluobčané chápou pojmy jako je masový vrah a zda je dle jejich názoru možné předejít masové vraždě bude vytvořen jeden celkový graf s procentuálním výčtem odpovědí respondentů na tuto problematiku.

7.1. Odpovědi respondentů na pojem masový vrah

Některé menší grafy ohledně této problematiky již byly v této práci využity, ale chybí nám zde jeden, který se zabývá definicí masového vraha.

V dotazníku byl vznesen dotaz: Jak byste definoval/a pojem masového vraha?

Z tohoto grafu, je zřejmé, že 19% respondentů vybralo odpověď, že masovým vrahem je osoba, která bezmyšlenkovitě a bez přípravy jakéhokoli plánu usmrtí více jak 2 osoby pomocí střelné či jiné zbraně popřípadě využitím mobilního či jiného

dopravního prostředku. Tuto odpověď jsem považovala za správnou. A dalších 8% respondentů vybralo odpověď, že masovým vrahem je ta osoba, která si připraví plán a usmrtí více jak 2 osoby pomocí střelné či jiné zbraně popřípadě využitím mobilního či jiného dopravního prostředku. Tuto odpověď jsem považovala za nesprávnou.

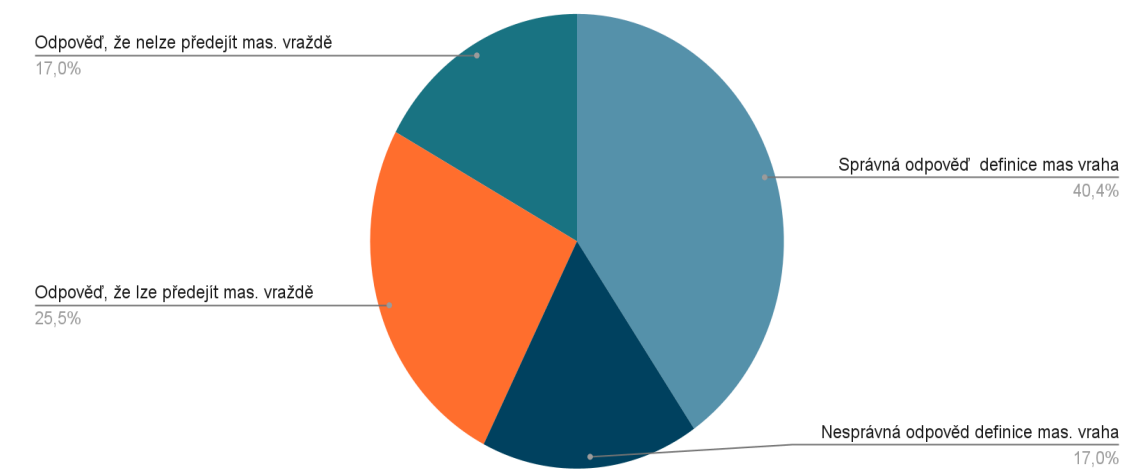
Je tedy zřejmě možné, že těchto 8% respondentů je ovlivněno médii a dezinformacemi, nebo je také možné, že tato problematika jde zcela mimo tyto respondenty a nezajímá je taková skutečnost, jako je masová vražda, protože se jich to netýká, když se tyto události v České republice a v jejím okolí tolik nestávají, jako například v již zmiňovaných Spojených státech amerických. I když jim ve své podstatě nedochází, že za masovou vraždu, dle rozdělení subtypů masových vražd, je považován i teroristický útok, který byl často ohlašován při uprchlické krizi v roce 2015 v Německu, příkladem pro tento útok může být situace, kdy útočník najel kamionem na dav lidí na náměstí Breitscheidplatz, kde se zrovna tu dobu konaly Vánoční trhy. Ale i u nás, v České republice byly tyto případy hlášeny, na našem místě šlo spíše o obavu, že by se takový teroristický útok mohl stát. V tu chvíli byla zvyšována bezpečnost, především v Praze a dalších velkých městech. A to zejména na veřejných místech s vysokou koncentrací obyvatel.

Dále pak 19% respondentů vypralo odpověď správnou. Tito respondenti, dle mého názoru byli spíše mladšími lidmi, protože naši starší spoluobčané mohou být ovlivněni jak dezinformacemi, tak i definicemi, které byly využívány v letech minulých a dnešní mládež, či mladší ročníky si své informace ověřují a dbají na pravost informací. Tím nechci shazovat naše starší ročníky, ale většinou ti, se kterými jsem se setkala měli mylné informace. Ale může to být spekulativní, protože de facto každý má svou pravdu, ale nemělo by tomu tak být u důležitých témat, ve kterých se jedná o naši bezpečnost a bezpečnost státu.

7.1.2. Šetření pojmu masový vrah a zda lze předejít masové vraždě

V této části se seznámíme s užším poznáním, zda více či méně respondentů odpovědělo na otázku pojmu kdo je masovým vrahem správně či nikoliv a také se seznámíme s tím, zda dle odpovědí respondentů lze předejít masové vraždě. Budeme se

snažit zjistit, zda převyšují více kladné, v případě pojmu masového vraha správné odpovědi a v případě otázky, zda lze předejít masové vraždě ty odpovědi, které směřují k faktu, že lze předejít tomuto konání.

Tento graf je soustředěn na odpovědi respondentů, které nás mohou dovést k tomu, zda je možné předejít masové vraždě a zda je správně pochopen pojem masový vrah.

Z tohoto grafu lze vyčíst, že 40,4% respondentů odpovědělo na otázku definice masového vraha správně. Dalších 17% respondentů odpovědělo na otázku definice masového vraha nesprávně. Dále pak následovala další otázka, kterou byla, zda lze dle názoru respondentů předejít masové vraždě. Je tedy zřejmé, že na tuto otázku 25,5% respondentů vybralo odpověď, že masové vraždě lze předejít a dalších 17% respondentů vybralo odpověď, že masové vraždě předejít nejde.

Z toho tedy vyplývá fakt, že větší část respondentů vybralo odpovědi, které vedou k závěru, že znají správné definice a je možné předejít masové vraždě. To znamená, že větší část respondentů by mohla přispět z pohledu laické veřejnosti k zamezení masových vražd a je schopna rozpoznat základní rozdíly mezi masovým vrahem a sériovým vrahem.

V mém dotazníku jsem také pokládala otázky tak, aby se nad nimi moji respondenti více zamysleli a neodpovídali jako tzv. roboti, kteří jen odkliknou odpověď, aby to bylo za nimi.

Můžu tedy v klidu uznat, že větší část respondentů si uvědomuje problematiku masových vražd a dle jejich názoru lze předcházet masovým vraždám. Je také možné, že si uvědomují, že tato problematika se netýká pouze Spojených států amerických, ale i naší republiky a okolních států, viz teroristický útok (masová vražda), která se udála v roce 2022 na Slovensku, nebo také jedna z nejhorších vražd, která se stala v roce 2015 v České republice.

8. Návrhy možných řešení na předejití masové vraždy

V této kapitole se budeme věnovat řešení na předejití masové vraždy. Je nutné zmínit, jak je Česká republika připravena na takové ohrožení bezpečnosti osob, nebo jak je popřípadě připravena na ohrožení bezpečnosti státu. V České republice existuje dokument, který se nazývá Bezpečnostní strategie ČR. Nyní se s ním podrobněji seznámíme.

8.1. Bezpečnostní strategie ČR

„Bezpečnostní strategie České republiky (ČR) je základním dokumentem bezpečnostní politiky ČR, na který navazují další strategie a koncepce. Je vládním dokumentem zpracovaným ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky a Parlamentem ČR s cílem hledat nadstranické přístupy k otázkám bezpečnosti. Na jeho tvorbě se rovněž podílela bezpečnostní komunita ČR zahrnující zástupce státní i nestátní sféry. Základní hodnotový a právní rámec pro tvorbu a uplatňování Bezpečnostní strategie ČR představuje ústavní pořádek ČR, zejména Ústava ČR, Listina základních práv a svobod a ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v platném znění. Nedílnou součástí právního rámce jsou zákony navazující na ústavní pořádek ČR a dále spojenecké a další mezinárodní závazky vycházející z členství ČR v Organizaci Severoatlantické smlouvy (NATO), Evropské unii (EU), Organizaci spojených národů (OSN) a Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE).“ (“Bezpečnostní strategie České republiky”)⁷

Bezpečnostní strategie ČR je tedy dokument, který zahrnuje postup vlády a bezpečnostních orgánů, pokud by nastala situace, která by ohrozila bezpečnost státu, osob, majetku. Do bezpečnostních strategií spadají: zahraniční politika, obranná politika, politika v oblasti vnitřní bezpečnosti, hospodářská politika a zajišťování bezpečnosti, politika v oblasti veřejné informovanosti. V našem případě ohledně tématu masových vražd nás především bude zajímat politika v oblasti vnitřní bezpečnosti, ale pro pochopení je nutné definovat ve zkratce i ostatní části bezpečnostní politiky.

⁷ Bezpečnostní strategie České republiky.” Vláda ČR, <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>. Accessed 20 June 2023.

Zahraniční politika se zabývá zájmy České republiky a prosazuje její zájmy navenek a snaží se upevňovat její mezinárodní postavení. Například jsme členy NATO (Severoatlantická aliance), od které přijímáme její strategickou koncepci, kterou formulujeme do našich bezpečnostních strategií.

Obranná politika se zabývá základními bezpečnostními zájmy České republiky, jako je její svrchovanost, územní celistvost, principy demokracie a principy právního státu. Dále pak do této strategie spadá ochrana obyvatel, jejich bezpečnosti, ochrana životního prostředí a majetku osob.

Hospodářská politika se zabývá předejití rizik, které by mohly ohrozit bezpečnost ekonomiky státu a eliminuje taková rizika, která by ji mohla zapříčinit.

Politika v oblasti veřejné informovanosti se zabývá tím, aby společnost byla řádně informována o vzniku nějakého nebezpečí a jak postupuje regulace takového nebezpečí.

Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti se zabývá formulací zásad, které směřují k ochraně demokratických zásad České republiky, ale také především se zabývá vnitřní bezpečností, jako je veřejný pořádek České republiky. *„Prostřednictvím zákonem pověřených institucí vláda nepřetržitě analyzuje situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR, identifikuje hrozby, posuzuje rizika a iniciuje návrhy na jejich účinnou eliminaci a usiluje o prosazování strategií a efektivních opatření nelegislativní i legislativní povahy.”* (“Bezpečnostní strategie České republiky”)⁸

Nutné je zmínit fakt, že se Česká republika díky událostem, které se staly v roce 2001 ve Spojených státech amerických (tj. 11.zář 2001) rozhodla aktivně bojovat proti terorismu. Rozhodla se vytvořit plán, jak bojovat proti takové situaci a jak být připravena na vznik takové situace. Tímto plánem se snaží snížit zranitelnost republiky při vzniku teroristického útoku. Tento akt je důležitý, protože teroristický útok je jedním ze subtypů masových vražd a je důležité, aby naše republika byla připravena na takovou situaci.

⁸ “Bezpečnostní strategie České republiky.” *Ministerstvo obrany*, <https://mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/2003%20Bezpecnostni%20strategie%20CR.pdf>. Accessed 20 June 2023.

Následně se vnitřní bezpečnost zabývá i organizovaným zločinem, nelegální migrací, problematikou šíření omamných látek, problematikou hospodářské kriminality, problematikou rasismu a s tím spojenou xenofobií, analýzou veřejného pořádku aj.

Tedy politika vnitřní bezpečnosti se zabývá riziky spojenými s ochranou obyvatelstva. Jak již bylo zmíněno, tak tato strategie zmiňuje pouze jeden ze subtypů masových vražd a tím je terorismus, ale existuje další ze strategií, či část orgánu, který byl vytvořen právě za účelem minimalizace ztrát na lidských životech při vzniku situací jako je například masová vražda a tento orgán se nazývá PRVOSLEDOVÁ HLÍDKA.

8.1.2. Prvosledová hlídka

Prvosledové hlídky vznikly po útoku, který se stal v roce 2015 v Uherském Brodě. Tyto hlídky jsou součástí Policie České republiky. Tito policisté jsou speciálně vycvičeni k tomu, jak postupovat při vzniku, nebo při nastávající masové vraždě, jako je například terorismus (nahlášení výbušniny), nebo aktivní střelec. Aktivní střelec je osoba, která užívá zbraně proti jiným osobám, aby dosáhl svých cílů.

Prvosledové hlídky tedy slouží především k rychlému nasazení (prvotnímu opatření) na takové ohrožené místo, kde se pohybuje například osoba, která vyhrožuje zbraní, jak již bylo zmíněno, či rychlá asistence u nahlášené výbušniny, či teroristy.

Jedná se o vybrané policisty z obvodních oddělení, kteří mají speciální vybavení a výcvik, který vede k rychlému zásahu na místě.

Od roku 2016 existuje v každém okrese alespoň jedna prvosledová hlídka, která se zabývá takovou činností.

Jejich úkolem je především hlídková činnost. Tyto hlídky jsou navíc vybaveny dlouhými střelnými zbraněmi, speciálními ochrannými balistickými prostředky, kterými běžní policisté nedisponují. Výcvik prvosledových hlídek je zaměřen na zásah proti aktivnímu střelci tak aby došlo co nejrychleji k jeho eliminaci a tím bylo zabráněno zbytečným ztrátám na životech. Prvosledové hlídky při nasazení kooperují svojí činností s dalšími složkami integrovaného záchranného systému – hasiči a záchrannou službou.

Každoročně probíhají součinnostní cvičení zaměřená na výše uvedenou tematiku s cílem prověřit připravenost celého systému.

Toto byl tedy výčet bezpečnostních strategií České republiky a také definice prvosledových hlídek, které se také zabírají a slouží k předcházení masových vražd a které chrání vnitřní bezpečnost České republiky.

Následně budeme vyjmenovávat bezpečnostní strategie, které by mohly sloužit k předcházení masových vražd.

Tyto strategie již byly vyjmenovány a definovány, ale my se na ně zde podíváme podrobněji a následně z mého hlediska a dle výzkumného šetření dáme dohromady, zda u nás tyto strategie existují nebo jsou pouze teoretickým doplňkem.

8.1.3. Neformální strategie předejití masové vraždy

Níže zmíněné strategie, které by mohly sloužit k předejití masové vraždy zmiňoval ve své knize i speciální pedagog a spisovatel PhDr. Andrej Drbohlav, DBA. V knize s názvem Psychologie masových vrahů – příběhy temné duše a nemocné společnosti. Tato kniha se zabývá psychikou a myšlením masových vrahů, jejich výzkumem a představením hlavních masových vražd, které se udály ve světě. Tato kniha byla hlavním zdrojem pro tuto práci a nyní zmíním spíše teoretické strategie, jak podle mého názoru předejít masové vraždě.

Jak tedy předejít masové vraždě? V předchozí kapitole byly tyto strategie vyjmenovány, první strategií je **zlepšení duševního zdraví**, tato strategie nás vede k tomu, abychom vedli sebe i naše blízké k zlepšení duševního zdraví, které když bude zanedbávané, může vést ke spáchání masové vraždy, není tomu tak vždy, ale ze zmíněných případů, to tak být může. Připomeňme si případ Andrese Lubitze, který dlouhodobě trpěl depresemi a jinými psychickými problémy. Tento muž dlouhou dobu svého života pomýšlel na sebevraždu. Rozhodl se ji teda spáchat a 24. března 2015 s sebou, při páchání sebevraždy, vzal i letadlo kterému dělal v té době kopilota. Letadlo se 149 pasažéry na palubě navedl do skalního masivu.

Další strategií je **vzdělávací osvěta**. Společnost by se měla vzdělávat ohledně fenoménu masové vraždy a masových vrahů. Dle výsledků z mého šetření sice větší část respondentů zná tento pojem a dokáže jej správně definovat, ale další část ne, a to může být pro naši budoucnost špatnou zprávou.

Vzdělávat o tomto fenoménu by se měla nyní spíše mladší část populace, aby byla schopná rozpoznat masového vraha od sériového vraha a dál pak vzdělávat a informovat o rozdílech další generace. Vzdělávat by se měla i starší generace, protože ta část respondentů, která vybrala k definici pojmu masový vrah špatnou odpověď, tak byla ze starší generace, která stále může být ovlivněná definicemi z doby minulé, kdy definice některých pojmů byly jiné, než jak je známe teď.

Další částí strategií je **posilování bezpečnosti**. Myslím si, že Česká republika chápe fenomén a nebezpečí spojené s masovou vraždou. V České republice existuje plán, který popisuje a snaží se zabezpečit a zmenšit následky teroristického útoku. Dále pak zde máme prvosledové hlídky jako součást Policie České republiky řádně a dobře zabezpečující veřejný pořádek, máme vyspělou armádu České republiky aj. Určitě by se v tomto odvětví dalo zlepšovat, ale nyní po následcích, kterým jsme byli vystaveni je naše bezpečnost na té nejvyšší úrovni.

Kontrola zbraní je jednou z dalších strategií, které by mohly vést k zamezení masové vraždy. Je jasné, že orgány, které jsou pověřeny zajišťovat bezpečnost v České republice dbají na kontrolu zbraní, kontrolují jejich dovoz, prodej, vlastníky, kontrolují jejich funkčnost, zda splňují dané požadavky pro provoz a tak dále. Ale pak jsme tu my, laická veřejnost, která ale také musí dbát na normy, které určují, jak se chovat při jejich vlastnění. Pokud jsem tedy vlastníkem zbraně, musím dbát na to, aby zbraň byla řádně uschována před někým, kdo s takovou zbraní neumí zacházet, nebo komu nepatří do rukou. Pokud, ale takovou zbraň řádně nezabezpečím, tak se může stát stejná nebo podobná událost, která se stala v roce 2022 na Slovensku, událost, kterou spáchal Juraj K., který odcizil zbraň svému otci. Proto by se především majitelé zbraní měli přesvědčovat stále o tom, zda je zbraň na svém místě a že ji mají řádně zabezpečenu, aby se nedostala do rukou někoho, kdo ji v rukou mít nemá.

Poslední strategií, která by mohla sloužit k předejití masové vraždy je **sociální prevence**. Tato prevence slouží k tomu, abychom pomohli těm osobám, které jsou sociálně slabšími, nebo ty, které například nemají domov, nebo jejich sociální situace není na takové úrovni, jako například někoho jiného. Náš sociální systém se sice snaží pomáhat těm, kterým nepřeje jejich životní situace, ale pak jsou tu další, ti, kteří sociální systém zneužívají. Ti, kteří sociální systém zneužívají berou možnost těm, kteří to potřebují a díky tomu, mohou tito sociálně slabší občané vykonat něco hrozného, například vyloupit obchod, banku a jiné a to pouze ze zoufalosti, nebo mohou ohrozit život jiných, nevinných osob a to jen z toho důvodu, aby se pomstili systému ve kterém žijí. S touto sociální problematikou může souviset případ z roku 1913. Pachatel, kterým byl pan František Husák, spáchal rozšířenou sebevraždu a tímto činem s sebou vzal pět svých dětí a manželku. Otrávil je svítiplynem. Tento čin spáchal kvůli dluhům.

V posledních dobách je sociální situace, díky inflaci, špatná. Možná bychom nyní měli zlepšovat sociální prevenci a předcházet tak možným masovým vraždám. Toto téma, ze všech již zmíněných strategií je asi nejaktuálnější, a proto bychom měli sociální prevenci zlepšovat nejen teď, ale i pro další generace, abychom zamezili vzniku masových vražd.

Tyto výše zmíněné strategie by mohly sloužit jako další z nástrojů k předejití masové vraždy. Mohly by sloužit jako pomocné stanovisko k oficiálním bezpečnostním strategiím České republiky. Především bychom se měli zaměřit na vzdělávací osvětu a na sociální prevenci. Dalším důležitým faktorem je zaměření se na zlepšení duševního zdraví, protože i to úzce souvisí s masovou vraždou. Duševní zdraví se odvíjí především od dětství, proto bychom měli dbát na zvýšenou opatrnost při výchově potomků. V dnešní době je mohou ovlivnit například násilné počítačové či mobilní hry, které mohou mít dopad na duševní zdraví dítěte. Děti se také dají lehce ovlivnit sledováním sociálních sítí, proto by rodiče měli kontrolovat, co sledují či provádějí na sociálních sítích. Tímto způsobem lze také zamezit budoucí masové vraždě, či jinému násilnému aktu.

Závěr

Tato práce se zaměřovala na masové vrahy České republiky a jejího okolí. Hlavním cílem této bakalářské práce je uceleně popsat problematiku masových vrahů. Prvním vedlejším cílem je seznámit se s psychologií masového vraha a druhým vedlejším cílem je výzkum, zda se dá takové masové vraždě předejít. Hlavní cíl, tedy popis problematiky masových vrahů byl popsán v první kapitole této práce, zde byl vymezen pojem masový vrah a masová vražda a dále pak zde byl popsán pojem sériový vrah a sériová vražda a rozdíl mezi těmito pojmy. Dalším cílem byl výzkum psychologie masového vraha. Tento cíl byl vymezen ve čtvrté kapitole této práce, kde jsem se zaměřovala na pocity a myšlenky masového vraha před, při a po dokonání činu. Posledním cílem byl výzkum, zda se dá masové vraždě předejít.

K poslednímu cíli jsem využila dotazníku a zeptala jsem se respondentů, zda je dle jejich názoru možné předejít masové vraždě. Na tuto otázku odpovědělo více respondentů, že NENÍ možné předejít masové vraždě a méně respondentů odpovědělo, že JE možné předejít masové vraždě. Dle mého názoru je možné předejít masové vraždě, jen by stálo mnoho úsilí tomuto násilnému činu předejít. Zprvu by se mělo začít osvětou o problematice masového vraha a masových vražd, aby byl správně tento pojem pochopen. Tuto otázku jsem položila svým respondentům a kupodivu více respondentů vybralo správnou definici masového vraha a menší část respondentů vybralo špatnou definici, což se zdá být zavádějící. Většina lidí je ovlivněna médii, které zaměňují pojem masový vrah a sériový vrah. V mé práci ale více respondentů zná správný pojem, ale zároveň si větší část respondentů myslí, že se nedá předejít masovým vraždám. To znamená, že by se také měla vést osvěta o bezpečnostních strategiích, jak o Bezpečnostní strategii České republiky, tak i o výše zmíněných strategiích, které by mohly vést k předejití masové vraždy. Další takovou strategií, jak předejít masové vraždě je fakt, že bychom měli dbát o své psychické zdraví a o psychické zdraví našich blízkých. Tato strategie je také jednou z těch těžších strategií, protože ne každý je tak psychicky silný, aby uznal, že potřebuje pomoc odborníka, nebo není tak silný, aby přiznal svým blízkým, že se cítí jinak, nebo má tak vysoké ego, že si myslí, že vše zvládne sám a nepotřebuje ničí pomoc. Dalším případem je špatná komunikace mezi blízkými, nebo přehlížení potřeb blízkých a ignorance jejich problémů.

Někteří z nás například nemají takové rodinné zázemí, které by jim bylo nápomocno v tom, aby společně řešili své pocity a problémy. To znamená, že by se mělo zapracovat na duševním zdraví společnosti. Tato problematika se zdá být těžší než osvěta společnosti. Zároveň toto téma souvisí s komunikací, která poslední dobou vážne. Naše doba je zrychlená a vše přeci dokážeme zvládnou sami, bez pomoci ostatních, upadá důvěra mezi lidmi, proto se může stát a stávají se taková neštěstí jako jsou masové vraždy. Vše by tedy mělo začít u nás, u našeho svědomí a důvěry, měli bychom posílit své zdraví a zdraví všech okolo, pak by následovala osvěta za pomoci pedagogů, psychologů a psychiatrů, bezpečnostních manažerů a dalších odborníků, kteří by nás poučili a seznámili nás s předcházením masových vražd. Tomuto fenoménu by se dalo zabránit, jen bychom museli chtít tomu zabránit. Myslím laickou veřejnost, nikoli bezpečnostní manažery či příslušníky bezpečnostních složek, ti pro tuto problematiku vytváří plány a jiné bezpečnostní strategie, ale my laická veřejnost se o tuto problematiku ve většině případech nezajímáme a neznáme správné definice a podobně.

To znamená, že v této práci chci obeznámit společnost s touto problematikou, aby bylo možné předcházet takovým neštěstím jako je masová vražda. Aby byla naše společnost chráněná a abychom se touto problematikou zabývali, protože bychom neměli brát toto téma na lehkou váhu. Masová vražda je jeden z nejzávažnějších trestných činů a měli bychom se proto snažit tomuto konání všemi dostupnými prostředky předcházet.

Proto v této práci byli zmíněni masoví vrazi České republiky, ale nejen ti, ale i masoví vrazi ze zahraničí, abychom si připomněli tuto problematiku a především abychom si připomněli, že tento fenomén nepatří pouze Spojeným státům americkým, ale i nám a našemu okolí a děje s to i v našem blízkém okolí a ne jen za mořem. Tuto problematiku abychom zkrátka neměli brát na lehkou váhu a zajímat se o něj a nenechávat to jen na ostatních a poté truchlit, pomlouvat či lkát.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. HELUZ, David. *Úvod do psychologie*. Grada, 2018. ISBN: 978-80247-4675-3
2. DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie masových vrahů – Příběhy temné duše a nemocné společnosti*. Grada, 2015. ISBN: 978-80-247-5599-1
3. DAVIS, Carol Anne. *Zrůdy s lidskou tváří – Když slušní lidé páchají ohavné zločiny*. Klokán, 2020. ISBN: 978-807633-092-4
4. MARLOWE, John. *Nejkrutější psychopati v dějinách*. Alpress. ISBN: 978-80-7362-650-1
5. CAWTHORNE, Nigel. *Serial killers and mass murderers - Profiles of the World's Most Barbaric Criminals*. Ulysses Press, 2007. ISBN- 798-1569755785
6. PINCUS, Jonathan H. *Masoví vrazi*. Nakladatelství lidové noviny, 2002. ISBN - 80-7106-584-6
7. DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie sériových vrahů*. Grada, 2013. ISBN - 978-80-247-4371-4
8. GRANN, David. *Krvavé prachy: Osedžské masové vraždy a zrod FBI*. Leda, 2017. ISBN - 978-80-7335-591-3
9. HÁJEK, Stanislav. *Není vrah jako vrah*. Maxdorf, 2021. ISBN - 80-907-321-35
10. VETEŠKA, Jaroslav, FISCHER Slavomil. *Psychologie kriminálního chování*. Cosmopolis, 2020. ISBN - 978-80-271-0731-5.
11. SLUŠNÝ, Jaromír. *Černá kniha českých bestiálních vrahů*. XYZ, 2023. ISBN - 978-80-7683-353-1.
12. FILKA, J. *Metodika tvorby diplomové práce*. Knihař, 2002. ISBN - 80-86292-05-3
13. SPOUSTA, V. *Vádemékum autora odborné a vědecké práce*. Pdf MU, 2000. ISBN - 80-210-2387-2.
14. ECO, U. *Jak napsat diplomovou práci*. Votobia, 1997. ISBN- 80-7198-173-7.
15. ČMEJRKOVÁ, S., DANE, F., SVĚTLÁ, J. *Jak napsat odborný text*. Leda, 1999. ISBN - 80-85927-69-1.

Elektronické zdroje

1. SPURNÝ, Jaroslav. ZVEŘEJŇUJME Z POSELSTVÍ BRATISLAVSKÉHO VRAHA CO NEJMÉNĚ.
([https://www.respekt.cz/rozhovor/zverejnujme-z-poselstvi-bratislavskeho-vraha-co-n
ejmene](https://www.respekt.cz/rozhovor/zverejnujme-z-poselstvi-bratislavskeho-vraha-co-nejmene))
2. KABOURKOVÁ, Monika. *Kdo mohl stát za masakrem v Bratislavě? Juraj K. měl dlouhý seznam nepřátel, tvrdí expert.*
([https://cnn.iprima.cz/necitim-litost-neni-to-smesne-psal-utocnik-expert-prozradil-kd
o-v-bratislave-vrazdil-190115](https://cnn.iprima.cz/necitim-litost-neni-to-smesne-psal-utocnik-expert-prozradil-kd
o-v-bratislave-vrazdil-190115))
3. MILOTA, L., SVOBODOVÁ, M. *Rychlí a odvážní – takoví jsou policisté z prvosledové hlídky.*
([https://plzen.rozhlas.cz/rychli-a-odvazni-takovi-jsou-policiste-z-prvosledove-hlidky-
8296851](https://plzen.rozhlas.cz/rychli-a-odvazni-takovi-jsou-policiste-z-prvosledove-hlidky-
8296851))
4. *Masoví vrazi ČR.* (<https://www.serialkillers.cz/masovi-vrazi-v-cr>)

Legislativní dokumenty

1. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník
2. Bezpečnostní strategie ČR 2015

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- LUDVÍKOVÁ, Monika. *Speciál krimi revue*. RF Hobby, 2022. ISBN - 978-80-7669-088-2

Seznam tabulek a grafů

Graf č. 1 Kolik masových vrahů si odpykalo svůj trest?

Graf č. 2 Jak by laická veřejnost potrestala masového vraha?

Graf č. 3 Je možné předejít masové vraždě?

Graf č. 4 Jak byste definoval/a pojem masového vraha?

Graf č. 5 Porovnání odpovědí respondentů.

Seznam příloh

PŘÍLOHA I. Dotazník

Přílohy

1. Jak byste definoval/a pojem masový vrah?
 - a) Masovým vrahem je osoba, která bezmyšlenkovitě a bez přípravy jakéhokoli plánu usmrtí více jak 2 osoby pomocí střelné či jiné zbraně, popřípadě využitím mobilního či jiného dopravního prostředku.
 - b) Masovým vrahem je ta osoba, která si připraví plán a usmrtí více jak 2 osoby pomocí střelné či jiné zbraně, popřípadě využitím mobilního či jiného dopravního prostředku.
 - c) Jiné.
2. Slyšel/a jste někdy o nějakém masovém vrahovi z České republiky?
 - a) ano
 - b) ne
3. Jakým způsobem byste potrestal/a takového vraha?
 - a) Rozsudek smrti
 - b) Odsouzení na doživotí
 - c) Minimální hranice pro odsouzení by měla být 20 let odnětí svobody
4. Uveďte, prosím, Váš názor na masového vraha. (napište Váš názor, například porovnejte, kdo je z hlediska lidskosti horší, masový vrah či sériový aj. Popřípadě nezajímá mě).
5. Je možné, dle Vašeho názoru, předejít masové vraždě?
 - a) Ano
 - b) Ne
6. Byl pro Vás tento dotazník srozumitelný?
 - a) Ano
 - b) Ne